

**DOBRÁ
ADRESA**

První číslo
se připravuje!

Z obsahu

Průvodce po pražských
bazarech s CD

Modrá stránka Dobré adresy

Soutěž Dobré adresy

Číslo 0. Ročník 0. Vydává Klub přátel Dobré adresy. Prozatímní šéfredaktor Vladimír Trojánek. Prozatímní zástupce šéfredaktora Pavel Kosatik. Grafická úprava Jakub Tayari. Výstavba internetových stránek Libor Koudela. Neoznačené fotografie – archiv redakce. Redakci nevyžádané rukopisy, kresby a fotografie se nevracejí. Technická podpora studio Grafin a FirstNet a. s.

Toto číslo časopisu Dobrá adresa je zkušebním číslem, na kterém si mimo jiné chceme ověřit použitelnost námi zvolených technologií. Omluvte proto případné chyby i menší množství a nápaditost článků. Doplněním tohoto nultého čísla by mělo vzniknout číslo první, které bude k dispozici koncem října 1999.

K Dobré adrese jsme přiřadili přívlastek kulturně společenský časopis na internetu, který se nám zdá výstižně popisovat naše záměry. Pro ty, kteří by chtěli vědět více připravujeme obsáhlejší článek, který vyjde v některém z příštích čísel. Co však lze již nyní jasně říci, chceme být hlavně médiem profesionálně vedeným a otevřeným. Proto doufáme, že vás tato nejasná formulace obsahu neodradí od případných příspěvků, jež můžete posílat na naši e-mailovou adresu dobraadresa@first-net.cz (stačí klepnout na Kontaktujte nás na našich internetových stránkách). Vámi zasláné příspěvky budeme uveřejňovat jak na stránkách www.dobraadresa.cz, tak i uvnitř v čísle.

Přejeme všem hodně štěstí a zdraví. Mějte se hezky.

Redakce

Průvodce po pražských bazarech

Představte si, že máte 1000 korun a chcete je utratit za muziku. A nechcete podporovat vydavatelské molochy (to byste koupili stěží dva kousky) a ani nechcete koupit přepálené placky (protože máte rádi originály). V tom případě máte ještě možnost navštívit speciální bazary CD.

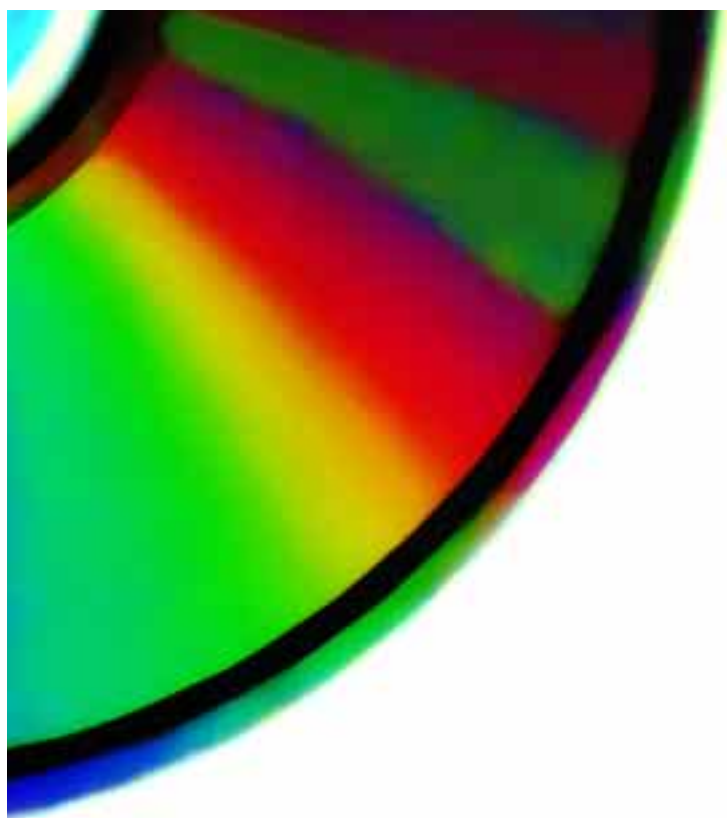
Jejich v Praze poměrně dost, my se zaměříme především na centrum. Ze zkušenosti musím říci, že s kvalitou CDček jsem byl vždy spokojen. Většinou můžete, pokud by k tomu došlo, CD vyměnit nebo vrátit (ale majitelé si většinou hlídají to, co nabízejí). Nabídka se mění rychle, jednou za 14 dní už stojí zato znovu vše probrat. Nové zboží se objevuje průběžně, když je větší přísun, dá se z toho usoudit, že se něco chystá – nějaký koncert nebo sportovní utkání. Hodně prodávají narkomani... K obvyklým službám patří, že si můžete vyhlédnutý kousek přehrát, a všude většinou prodávají prázdné obaly.

Už z piety začneme naše putování ve **Vltavské** ulici, kousek od stanice Metra Anděl (to je první bazar, který jsem kdy navštívil). Klasická prodejna, s velkým prostorem, menší výběr české muziky, zato hodně

bigbítové klasiky, výprodeje, i prodej nebazarových, zabalených kompakťů, ceny průměrné.

Tramvají přejedeme na Malostranské náměstí, v **Mostecké** ulici, kousek od Karlova mostu, je schován bazar, kde se prodávají i klasické bazarové vinyly, knihy, noty, podpisy. Ale hlavně – pokud Vás zajímají oficiální piráti, live nahrávky, rarity, pak jste na správné adrese: Dylan, Young, Stouni, Floyd... A pak se můžete probírat také „novinkami“, návozem z Německa za slušných 260 Kč, ve kterých se dá objevit hledaný klenot. Ceny průměrné – podprůměrné.

Pěšky přejdeme Karlův most a vydáme se napravo, do ulice **Elišky Krásnohorské**, naproti kultovní hospodě U rotundy. Zde jsou dvě místnosti plné cédéček, velký výběr české scény, vážná hudba, jazz, bigbít (tady se dají najít velké podivuhodnosti). Nabíd-

S CD

ka videokazet, CD-ROMů, audio-video. Ceny nadprůměrné – průměrné.

Potom se vydáme pěšky na **Národní** směrem k Můstku a zahňeme do pasáže Metro. Zde je další bazar stejné firmy jako v Mosťecké ulici, podobný výběr, více vinylů, jazz, vážná hudba, country, sběratelské edice. Stojany, větší prostor. Ceny průměrné.

Vrátíme se zpátky, přejdeme **Národní** a vstoupíme do Rock Café – zde je prodejna zaměřena spíš na heavy metal a hard, ale i zde se dají najít občas zajímavosti. Bigbítová klasika, z nebazarové produkce – trička, časopisy a obrovský výběr CD kapel vydaných vlastním nákladem. Ceny nadprůměrné – průměrné.

Jdeme dál k Máji, prodáme do **Jungmannovy** a ulice a zahňeme za ČNB do domu vedle prodejny Našeho vojska. Tam je vřadu na dvoře můj nejoblíbenější bazar – od všeho něco, etno, moderní vážná hudba, výprodeje, ale strašlivě maličký prostor. Ceny podprůměrné.

Z Jungmanky se vrátíme na **Můstek** a sestoupíme do vestibulu metra – v jedné ze skleněných kukaní se maličký bazárek, do kterého se občas stojí zato podívat. Nabídka se docela obměňuje, nabízí se i vinyly. Ceny průměrné.

Na Můstku se posadíme na metro A a sjedeme na Pavlák, vydáme se Legerovou ulicí a zahňeme do **Rumunské**. Zde je příjemný bazar stejné partičky, která vlastní prodejnu v K. Světlé, zcela klasická nabídka, prodávají i audio-video. Často jsou zde k mání horké novinky. Ceny nadprůměrné – průměrné.

Z Rumunské se vrátíme, přejdeme Ječnou a Žitnou – směr **Krakovská**. Zde je poměrně nový bazar, společně s etno obchodem, obrovský výběr české produkce i od všeho dalšího. Více místností. Ceny nadprůměrné.

Vrátíme se na Václavské náměstí, do býv. pasáže **Luxor**, kde je trochu podivný bazar úplně na konci, ale kdo je hledač, i ten tam občas zavítá. Zde se dá hledat v seznamech – hlavně spíše hard rock. Ceny nadprůměrné.

Sjedeme do metra na trasu C a přejedeme na stanici Florenc. Vrátíme se ulicí Na Poříčí a zahňeme do ulice **Biskupské**, kde je malý bazárek s audio-video a dá se zde vybrat i z několika desítek CD. Ceny průměrné – podprůměrné.

Pěšky pokračujeme dál na Náměstí Republiky, prodáme pasáží Kotva, mineme Limonádového Joea a na začátku **Hradební** ulice, u ulice Benediktské, je další z bazarů, kde se dá doplnit Vaše chyběnka nebo se dá naplnit radost. Klasický bazar (bez vážné hudby a jazzu – nebo jen málo). Ceny nadprůměrné – průměrné. Po cestě zpátky se můžete ještě stavět na roh obou zmíněných ulic, kde je půjčovna CD a kde je k mání i velké množství levnějších cédéček, ale tady jsem si v životě nic nevybral.

Už uondaní se pomalu můžete vrátit zadem přes Týn na Staromák a tam zajít do **Železné** ulice. Jestliže je už po 16 hodině, můžete sestoupit do příjemného Jazz klubu, objednat si černý čaj a panáka a podívat se do malého bazárku, kde si každý najde svoje. Možná právě proto, že tento klub navštěvuje dost cizinců, dají se zde najít roztodivné výběry podivuhodných firem, world music či etno. Ceny nadprůměrné – průměrné. Když si něco koupíte, možná Vám to i obsluha pustí do reproduktorů, pak si natáhneme nohy, omyjete ústní dutinu fernetem a začnete si prohlížet svoje úlovky.

(Kompakty se dají koupit i v klasických bazarech, často jde o kradené zboží, ale musíte mít štěstí, pokud máte, dají se pěkně věci koupit i za 100 korun.)

Za ceny úměrné považují pro českou produkci 190 Kč, pro cizí – řadovky 260-280 Kč, výběry – 220-250 Kč, dvojceděčka – nad 500 Kč je už moc.

V pražských bazarech se dá nakoupit opravdu všechno: Amon Düll 2 stejně jako Hector Zazou, Massive Attack či Malicorn (a cappella). Je třeba chodit a koukat se, je třeba odhodlat se k této podivuhodné turistice.

Copak se to tu staví...
Poznáte to?

Soutěž **DOBŘÉ ADRESY**

Z mediální káry... padají bobky (1)

Že noviny častokrát odrážejí stav společnosti (jako lidská tvář duši), je možná téma k diskuzi, ale pravdou je, že se staří mazáci (praktici) prolístváním novin dost rychle a přesně vysloví k odpovídající diagnóze pacienta.

U novin okresních či městských to platí tím více...

Noviny městské části Praha 8 – Osmička – vydává Obvodní úřad v Praze 8. Šéfredaktorkou je paní PhDr. Terezie Holovská. Ta je současně i místostarostkou. Paní doktorka je fešná dáma, o tom není sporu. Ale proč se noviny, které městská část Praha 8 vydává pro občany a hlavně z peněz občanů, staly jejím fanzinem?

Osmička má 8 stran, 3 a 1/2 stránky jsou čistě reklamní. Na zbývajících 4 a 1/2 stránkách jsou uveřejněny fotografie paní šéfredaktorky a místostarostky PhDr. Terezie Holovské celkem 6krát (s důchodci, s dětmi, s tygříkem...). Když už to nevádí jí samotné, tak by snad mohl pan starosta zvednout ukazovák a promluvit cosi o tom, že památníky a památníčky se nestaví z „vyobrazení“. Jen zdali to pan starosta ví.

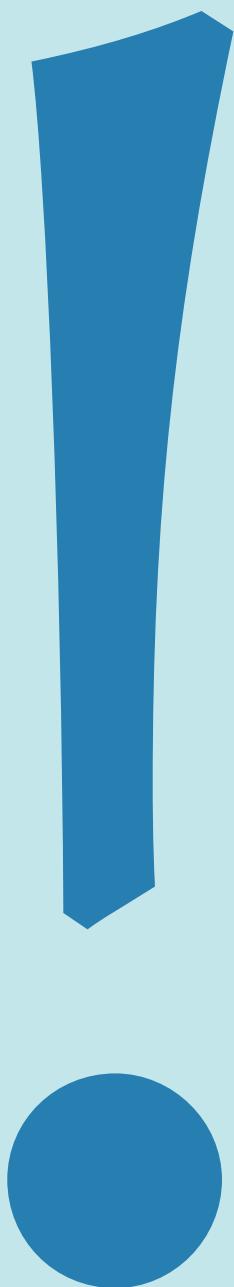
Úplně, ale úplně na okraj

Vždycky mě zajímaly pocity emigrantů. Vždycky mě zajímalo, ve kterém bodě se zlomí (nebo nezlomí) pouto k rodné zemi. Vždycky jsem chtěl po každém mně známém exulantu, aby se pokusil alespoň obecně vymezit to místo na časové přímce, kdy mu přes události lokální (třeba v bydlišti) už nebude paprsek každodennosti prosvěcovat nebe v jeho vlasti. Kdy jednotlivá událost současná už bude podstatnější pro život než obecné povědomí z minula.

A něco se mi jeví. Asi to s ničím nesouvisí, ale pomalu zjišťuju, s podivem, že nejvíce stesků a snah řešit problém emigrace, řešit život v emigraci, řešit vztahy v emigraci, řešit vztahy emigrantů v zemi domovské vyslovují ti, co žili či žijí ve Švýcarsku. Na to, kolik občanů z ČSSR (o ty hlavně jde) do Švýcarska odešlo – např. oproti USA – jakoby ti ostatní (ve většině případů) řešily jiné věci. Čím to, že zrovna ta švýcarská část „zahraničního“ lidu našeho je taková sdělná, taková analytická, taková s hroudou stále svázaná.

Že by už samotný výběr země rozhodoval o povaze?

Modrá stránka Dobré adresy

V otevřené společnosti by měly být všechny informace přístupné všem zdarma. Na této stránce budeme proto uveřejňovat i nápady, patenty a vynálezy, které postihují nové, globalizační trendy.

Nápad 01:

Přestože to vypadá, že příští rok vydá český stát na knižní granty minimální finanční prostředky, přesto by měl vyčlenit novou kapitolu, z které by se vyplácely peníze na knižní projekty, aby se nerealizovaly. Stejně jako jsou v některých zemích zemědělci finančně zvýhodňováni za to, že část svých polí neosejí, tak by měli mít čeští nakladatelé šanci dostat finanční odměnu za to, že svoje nápady nebudou realizovat.

Hovory V PRÁDĚ

Když se člověk náhodou dostane do tramvaje kolem půl desáté ráno, má dojem, jako by

se stal členem komunity důchodců, kteří rokují nejen o svých zdravotních problémech – což by mělo být v celku logické vzhledem k přiměřenému věku a stáří – ale i problémech ostatních lidí, protože cesta z jednoho konce Prahy na druhou se rovná menšímu zájezdu za krásami vlasti bez přestávky v dobré společnosti vrstevníků. A tak se můžete dozvědět nejen novinky o televizním vysílání, ale i o ulici v Matiční nebo o politických událostech v pohledu několika desítek komentátorů. Hlas lidu už dávno není hlas boží, byl-li vůbec někdy. Božskost tramvajových jezdců bych přirovnal k hovnu, které se vehementně hlásí k tomu, že bylo člověk.

Poněkud stranou díky podivným machinacím s multietniky a s politikou zůstává pohled na nenásilnou, ale přesto slyšitelnou deformaci češtiny – slyšeli jste to už několikrát – „bylo to o pohodě“, „je to o tom“ a tak podobně. A to už i u zmiňovaných důchodců. Zvláštní anglismus,

který zní dost nepřírozně a vznikl takřka z lenosti překládat „about“, se vetřel jako hrdina filmu Ridleyho Scotta do běžné hovorové řeči, rozleptal slinou kyselinou jemnost a nastolil blok, který se z mluvy dostal už i do slov psaných. A přitom je-li něco o něčem, je to stejně tak ploché jako všechny anglicky působící fráze. Nemám nic proti tomu, když se tak budou dorozumívat lidé mezi sebou: „Byl jsem na dovolené, bylo to o slunci, sousedka mi vybírala schránku a to bylo o důvěře, zatímco já jsem se ženou plovat ve slané vodě a to bylo o klídku.“ Budiž. Je to trochu dementní a vypoví to spíš o lehkosti, s jakou se mezi sebou lidstvo dorozumívá – o lehkosti slov, která stejně vypouštíme jako svůj pach bez ohledu na to, jestli zamořujeme. Jde-li jen o tohle, můžeme nad tím mávnout rukou, protože po germanizaci a rusizaci musela ta angličtina přijít a všem dokázat, že její stagnace nemá místa. Jenže si pak představuji nastupující ge-

nocidu jazykovou: co když lenost nebo neum překladaatele z vulgarizuje další a přivede nechtěného potomka, jenž po vzoru motolice ovládne jazyk jiný? Pesimismus ale zatím není na místě, protože anglizaci uznává celý svět nehledě na její rozšíření. Ale chápeme v prostředcích techniky nebo názvosloví. Ne v opičení se být za každou cenu „in“ (další případ, který ovšem zůstává naštěstí ve své původní formě, takže i blb pozná, že nejde o výdobytek jazyka českého). „Něco o něčem“ je hlouběji a ve své podstatě už kontrarozvědčické. Nedává šanci. Někdejší nahrazující – „týká se to něčeho“ je pro lenost v jazyku zastaralé a už brané jako archaismus. Smíření ovšem znamená jen jedno, co už bylo vyřčeno tolikrát – „dej praseti prst a sebere ti celou ruku“.

Michal Jareš

Nová bajka podle Lafontaine aneb kam se hrabou naši kouči na Oskara!

V Německu žije chlapík jménem Oskar Lafontaine a jeho srdce bije nalevo. Na tom by nebylo nic divného. Každý ho na té straně má, kdo ho má na druhé (na pravé), ten má právo figurovat v různých přehledech kuriozit.

Tenhle chlapík Oskar má krásné, starodávné jméno, ale jinak je zgruntu moderní chlapík, za svoji poslední knihu, ve které oznamuje, že jeho srdce bije nalevo, dostal 800 000 marek a zato, že před vyjítím knihy mohly vybrané noviny otisknout ukázky, tak dalších 200 000.

Tenhle chlapík Oskar byl ministerským předsedou Sárska a také na čas předsedou německé SPD, v říjnu 1998 ho zvolili ministrem financí, čili tatíčkem marky. V SPD patří k levému křídlu a v roce 1968 mu celkem nevadilo, že bratři Rusy, golubčici sivi, osvobodili své západní bratry Čechy, Slováky, Slezany, Pšovany, Doudlebany a Horáky od pravicového revizionismu.

Oskar Lafontaine v březnu zatáhl za záchrannou brzdu a vystoupil z vlády – marka v ten den vyskočila vzhůru o pár bodíků. Levé křídlo světové sociální demokracie dostalo záhlavec, neboť pomyslná „koalice“ s L. Jospinem ve Francii se nerealizovala. Naopak – „pravičáci“ blairovského typu

jsou na koni (mimochodem zemani na tvrzi s tím vším nemají vůbec nic společného, ale o tom někdy jindy).

A náš drahý (víme už, proč drahý) Oskar začal psát knihu knih, která se stala jedním z magnetů frankfurtského knižního veletrhu – Das Herz schlägt links. Jeho bývalý vydavatel J. H. W. Dietz sice vypou-

ští v názvu knihy „s“ a pak se by se to dalo volně přeložit jako „Srdce bije falešně“, ale to dělá jen z nízkých pohnutek; nabídl totiž jenom 600 000 marek a neobstál. Protože Oskar musí být taky z něčeho živ, když už neministruje. V knize se řeší věci a pere se špinavé prádlo. Ale to je už úplně jedno, nejde o obsah, jde přece o knihu, o toho nej-

věrnějšího přítele člověka. Levá pravá, vole lehni...

A co z toho pro nás plyne bajka-nebajka? „Aján“: peníze jsou apolitické, „cvaj“: za svou chudobu si každý může sám, „draj“: čekají nás tady u nás asi ještě „velký“ věci.

Pel-mel

ŽLUTÉ STRANY

Vše o Simpsonových: <http://simpsons.kinofil.cz>

Nejznámější česká hackerská skupina cZert:

www.mageo.cz/.chatroom/68?=/public_chartrooms.html

Volný hackerský klub: www.pruvodce.cz/kluby/hack

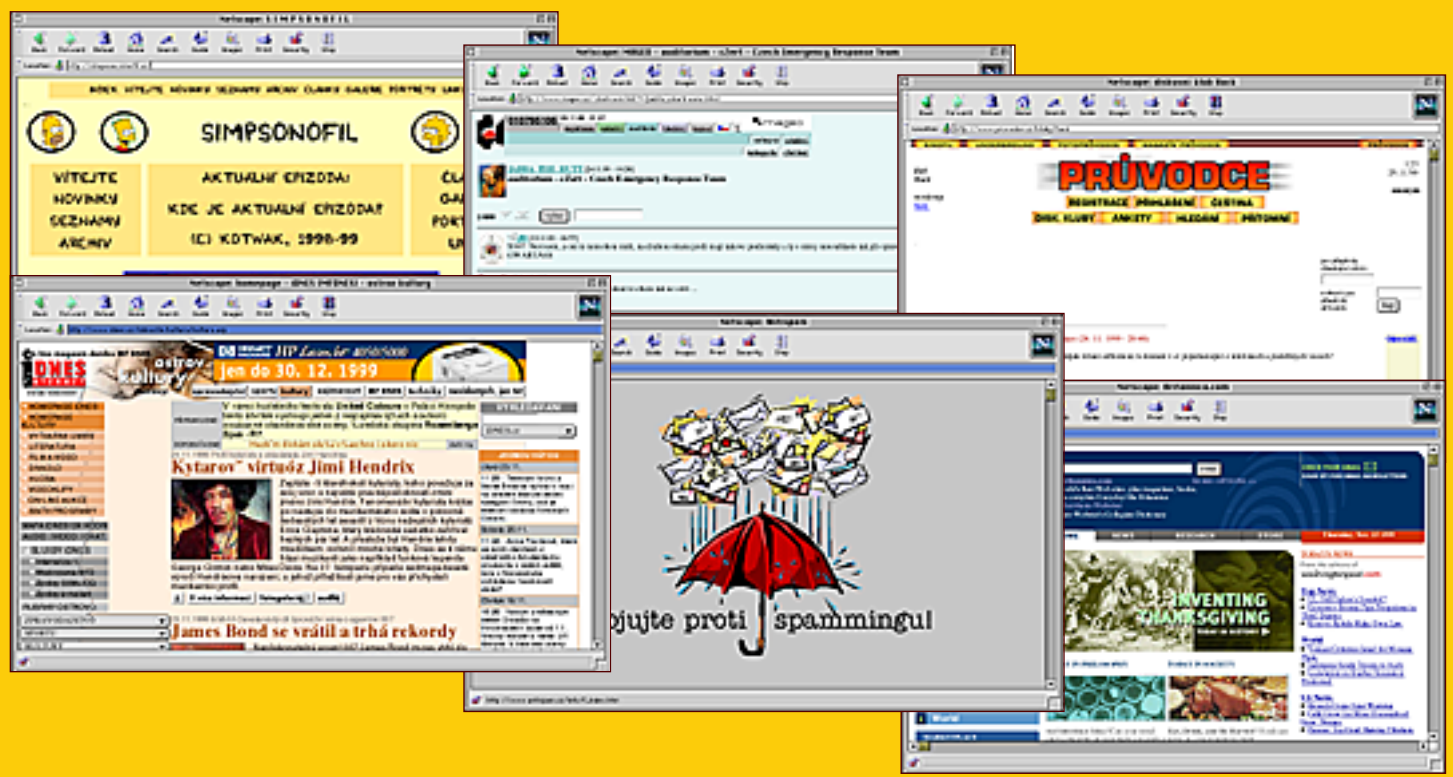
Ostrov kultury – výtvarné umění, literatura, film, divadlo, hudba,

videoklipy: www.idnes.cz/kultura

Sdružení bojující proti nevyžádaným reklamám na internetu:

www.antispam.cz

Encyclopaedia Britannica: www.britannica.com

Knihkupectví

PLANETA.CZ: www.knihy.cz

KOSMAS: www.kosmas.cz

PORTÁL: www.studovna.cz

CINEMAX: www.cinecentrum.cz

KNIHY Trávníček: www.czknihy.cz

ŽLUTÉ STRANY

Knihkupectví

KANT CZ: www.kant.cz

SANA: www.mujiweb.cz/web/knihy_sana

SVAN: [www.obchod.stranky](http://www.obchod.stranky.cz)

SVOJTKA: www.svojtka.cz

VLTAVA: www.vltava.cz

ŽLUTÉ STRANY

Jestli se Vás to interesuje,

...znáte někdo nějakého bouráka, který poté,
co obdržel v nějaké zemi čestný doktorát,
prohlásí ve slavnostním projevu:
Všechno jde do háje, a vy tam budete první?
Kradete, smrdíte a nečistíte si boty?

Znajetě-li, že... novopečený doktor Bush věří v budoucnost republiky? Tak psali v novinách...

No, jasně, bývalý americký prezident George Bush, který převzal 17. listopadu v Karolinu čestný doktorát filozofie, udělený mu vědeckou radou Univerzity Karlovy, prohlásil: „Navzdory mnoha výzvám, které před vámi stojí, jsem optimista, pokud jde o budoucnost této země a také celého světa.“ Kdybychom si rozebrali pořádně tuto větu, tak se dostaneme k názoru, že podobně se může vyjádřit o situaci pacienta umírajícího na rakovinu jeho doktor. Bush neřekl nic optimistického, řekl pouze, že věří, že to všechno dobře dopadne. Nebo znáte někdo nějakého bouráka, který poté, co obdržel v nějaké zemi čestný doktorát, prohlásí ve slavnostním projevu: Všechno jde do háje, a vy tam budete první? Kradete, smrdíte a nečistíte si boty?

Znajetě-li, že... Česká pošta přišla s velkolepým dárkem k Vánocům? Vánoční pohlednice se bude moci odesílat s tříkorunovou známkou. Týká se to ale jen vnitrostátního styku od 10. do 24. prosince. Pošta už vydala příležitostnou známku: jezulátko se svatozáří na slámě s ovci a beranem. Ani se nepokusím o ikonografické dešifrování, jehož skrytý význam se dá v této radostné době narazit

Nemohli bychom někdy udělat
něco nestandardního (...)
za zmíněných 460 milionů...

tak se o to zajímejte!

Fantastický! Letím do Ameriky! (...)

Člověče, dají mi 85% slevu, je to
fantazie! (...) Jó, dobrý. Dali mi
opravdu 85% slevu. (...) Svině...

na jakékoliv kopyto. Jde mi o ekonomický rozměr toho gesta České pošty. Jestli pošle průměrně rodina 15 lístků, pak je to úspora 15 korun. Většinou posílají vánoční přání starší lidé, kteří mají nakoupeny známky dopředu (tohle syslení, atavismus dokonce chvalitebný, vymizí až za generaci). Jediný, kdo na tom vydělá, budou autoři známky. Ale nic proti. Trochu mi to připomíná, když jeden můj kamarád letěl do

USA. První telefonát: Fantastický! Letím do Ameriky! Druhý telefonát: Přes mého šefa budu mít možná levnou letenku, zná někdo z letecké kanceláře! Třetí telefonát: Člověče, dají mi 85% slevu, je to fantazie! Čtvrtý telefonát: Jó, dobrý. Dali mi opravdu 85% slevu. Jenže na „byznys klas“. Kolik to stálo? No, o něco víc, než kdybych si koupil obyčejnou letenku. Ale jinak dobrý... Svině jedny.

Znajíte-li, že... Tak příští rok bude další EXPO v Hannoveru a rozpočet na něj je asi 330 milionů korun. Taký bude nějaká podivná akce: Praha - Evropské město kultury roku 2000 - bratru za 130 milionů korun. Nemohli bychom někdy udělat něco nestandardního a neopavit za zmíněných 460 milionů (minus naběhlé mzdy a honoráře) nějakou historickou budovu na našem území? A pak ji, opravenou, vyfotit či nechat udělat model a vystavit v Hannoveru a poslat dalším 9 městům v Evropě?... Jo a víte, že když bývá někdy ve světě nějaký summit světové organizace, tak požadavky na nejdražší ubytování a služby mívají většinou delegáti ze států, které jsou v tabulkách HDP na osobu někde na úplně na chvostě? Hauuuuífí...

JÍDLO, PITÍ A KOUŘENÍ

V

V úvodu několik poznámek k postupu při této práci. Byla excerptována jídla, pití a kuřivo, přičemž ale pouze ta, která jsou, jak jinak to nazvat, obvyklá. Tedy, aby bylo rozuměno, vynecháno jest například to, že byla vypita „láhev nějakého mazání na vlasy“ či že kočka sežrala kanára. Dále také nebylo zaznamenáváno slovo „konzerva“, pokud nemělo přívlastek jako např. „masitá“. Na druhou stranu je zaznamenáno užití názvu jídla, pití, kuřiva v přeneseném významu („vojna není žádný med“, „jako po másle“ či „fajfka“ ve významu vojenský sluha).

Značka (J) znamená, že je jídlo jedeno, značka (P) znamená, že je pití pito a (K) znamená, že je kuřivo kouřeno. (M) potom znamená, že se o té položce pouze mluví, a značka (O) znamená, že se o té položce mluví a je i požívána.

Je ovšem třeba upozornit, že pod značkami označujícími to, že jsou položky požívány, jsou všechny ty, které jsou fyzicky přítomny a tudíž nemusí být nutně požívány, jde tedy o druhý pól toho, kdy je o něčem mluveno a není to přítomné.

1. DÍL

1. kapitola

JÍDLO: houby (M), rohlík (O), párek (O)

PITÍ: pivo (O), černé pivo (P), slivovice (O)

KOUŘENÍ: –

2. kapitola

JÍDLO: polévka (M), chleba (M)

PITÍ: voda (M)

KOUŘENÍ: doutník (M)

3. kapitola

JÍDLO: paprika (M)

PITÍ: plzeňské pivo (M)

KOUŘENÍ: -

6. kapitola

JÍDLO: -

PITÍ: pivo (O), rum (O), víno (O)

KOUŘENÍ: -

4. kapitola

JÍDLO: houska (J)

PITÍ: mléko (P)

KOUŘENÍ: -

7. kapitola

JÍDLO: -

PITÍ: káva (O)

KOUŘENÍ: -

OSUDECH DOBŘÉHO VOJÁKA ŠVEJKA ZA SVĚTOVÉ VÁLKY

5. kapitola

JÍDLO: drůbež (M), zvěř (M), třešně (M), jablka (M)

PITÍ: pivo (M), likér (M), černá káva (M), rum (M)

KOUŘENÍ: doutník (M)

8. kapitola

JÍDLO: med (M), houska (M), polévka (M), omáčka (M), knedlík (M), kaše (M), párky (M), syrečky (M), lojové škvarky (M), husí škvarky (M), škvarky z koňského sádla (M), sádlo (M), pečené kuře (J), čokoláda (J), sušenky (J), čokoládové pralinky (J), chleba (J), smažené kuře (M)

PITÍ: čaj (M), káva (M), vaječný likér (P), víno (P)

KOUŘENÍ: cigarety (K)

9. kapitola

JÍDLLO: maso (M), fazulový salát (M), chleba (M), šunka (M), vejce (M), máslo (M), kapusta (M), brambory (M), komisařek (M)

PITÍ: víno (P), mešní víno (P)

KOUŘENÍ: cigáro (M), cigarety (O), doutník (M), tabák (M)

10. kapitola

JÍDLLO: med (M), rybičky (M), herinek (M), řízek (M), brambory (M), polévka (M)

PITÍ: vermut (M), pivo (P), kořalka (M), rum (M), voda (M), černá káva (M), arak (M), marašino (M), koňak (M), borovička (M), griotka (M), ořechovka (M), grog (P)

KOUŘENÍ: cigarety (K), doutník (K)

11. kapitola

JÍDLLO: chleba (M), husa (M), kaše (M)

PITÍ: grog (P), voda (M), mešní víno (P), víno (P)

KOUŘENÍ: -

12. kapitola

JÍDLLO: vepřová kotleta (M), maso (M), margarín (M)

PITÍ: koňak (P), vinný střih (P), víno (P), ryzlink (P), moselské (M)

KOUŘENÍ: -

13. kapitola

JÍDLLO: vokurky (M), zmrzlina (M), smažená vajíčka (J), šunka (J), humry (M), losos (M)

PITÍ: bordó punč (P)

KOUŘENÍ: fajfka (M)

14. kapitola

JÍDLLO: kuřecí maso (M), oslí maso (M), čokoláda (M), sladké suchary (M), žebro (M), oháňka (M), polívka (M), slezina (M), chleba (M), zelenina (M), zelí (M), žemlička (M), komisařek (J), ovoce (M) brambory (M), smažená koňská uzenka (M), buřt (M), kotlety (M), řízek (M), telecí (M), vepřový maso (M), pepř (M), sůl (M), játra (telecí, vepřový, hovězí) (M)

PITÍ: grog (M), voda (M), rum (M), koňak (M), slivovice (M), víno (O), kořalka (P), pivo (M), mléko (M)

KOUŘENÍ: cigarety (O), fajfka (M), memfisky (M)

15. kapitola

JÍDLLO: amolety (M), koblihy (M), čokoláda (M), med (M)

PITÍ: káva (P), bílá káva (P)

KOUŘENÍ: cigareta (M)

2. DÍL

1. kapitola

JÍDLLO: šunka (M), komisařek (J)

PITÍ: pivo (O), černá káva (P)

KOUŘENÍ: dýmka (K), tabák (M), cigarety (M)

2. kapitola

JÍDLLO: brambůrka (M), bramborová polévka (J), chleba (J), špek (J), brambory na loupáčku (J), skopový maso (M), vepřový (M), drůbež (M), máslo (M), sádlo (M), med (M), uzené (J), zelí (J), knedlík (J), polévka (M), čokoláda (M), komisařek (P), houba (M), olej (M), nudle (M), slaneček (M), koření (M), skořice (M), vejce (M), brambory (M), blbouni (M), žebro (M), jelita (M)

PITÍ: kořalka (P), kyselé ovčí mléko (P), čaj (O), rum (O), pivo (O), kontušovka (O), čert (O), jeřabinka (O), ořechovka (O), višňová (O), vanilová (O), voda (O)

KOUŘENÍ: dýmka (K), tabák (K), cigarety (M), sportky (K)

3. kapitola

JÍDLLO: supa (M), komisařek (M), hrách (M), kroupy (M), omáčky (M), knedlíky (M), ragú s hříbkami (M), cibule(-lka) (M), bobkový list (M), koření (přepeřit, přepaprikovat, přehřebíčkovat, přecitrónovat, přenovookořenit, přemušká...) (M), oříšek (M), mřinci (M), margarín (M), ovoce (M), čokoláda (M), cibulková omáčka (M), zelenina (M), máslo (M), pepř (M), nové koření (M), květ (M), zázvor (M), černá jíška (M), lůj (M), ledvinky # la madeira (M), kmín (M), uzený jazyk (M), husí játra (M), ementálský sýr (M), uherský salám (M), perník (M), cukr (M), masité konzervy (M), kokos (M)

PITÍ: rum (O), voda (M), víno (M), jalovcová (M), žitná (M)

KOUŘENÍ: fajfka (M), dýmka (M), cigarety (O), doutníky (M)

4. kapitola

JÍDLO: med (M), cukr (M), šunka (M), polévka z konzerv (M), polévka ze slepice (M), filé (M), rýže (M), buchtičky se šodó (M), slepice (M), zelí (M), skopové maso (M), řepa (M), supa (M), brambory (M), slaneček (M), mastný ze supy (M), maso (M), šlachy (M), veka (M), nudle (M)

PITÍ: víno (M), kafe (M), čaj (M), pivo (velkopopovický, smíchovský) (M)

KOUŘENÍ: cigarety (O), sportky (športky) (M)

5. kapitola

JÍDLO: polívka (M), (v) omáčka (M), frankfurtská pečeně (M), štrůdl (M), polívka s játrovy knedlíčky (M), hovězí maso (M), okurka (M), chleba (M), maso (M), brambory (M), knedlíci (M), guláš (M), kaše (M), otruby (M), maso z kostí (J), maso na žebro (J), špekbuřt (M), jitrnice (M), prejt (M), šunka (M), slaný lák (M), bramborový knedlík (M), škvarky (M), zelí (M), máslo (M), omeletka (M), pečeně (M), svíčková (M), ragú (M), dušené brambory (M), telecí ledvina (M), omeleta se sekanými a dušenými telecími játry (M), salám (J), chleba (M), čokoláda (J), tlačenka (M), jitrnicová střívka (M), jelita (M), ovar (M), švestky (M), zelenina (M), rýže (M), makaróny (M), kroupy (M), krupice (M), hruška (M)

PITÍ: rum (M), víno (M), heřmánkový thé (M), pivičko (M), koňak (M), černá káva (P), kávové konzervy (P), kafe (M), slivovice (M)

KOUŘENÍ: cigarety (M), fajfka (K), dýmka (K)

3. DÍL

1. kapitola

JÍDLO: gulášové konzervy (M), kokos (M), komisařek (K), chleba (M), játrové konzervy (M), uherský salám (M), uzenina (M), husí stehýnka (M), čokoláda (M), pečený zajíc (M), zelí (M), pečené slepice (M), mozeček (M), pečená prasata (M), pečená vepřová hlava (M), kukuřice (J), segedinský guláš (M), šoulet (M), husa dušená (M), kroupy (M), rýže (M), ocet (M), rolovaná telecí ledvina (M), guláš (M), šunka (M), slepice (M), houska (M), játrová paštika (M), buřty (M), knedlíky (M), zelí (M), maso (M), uzené (M), chleba ze slámy (M), tvaroh (M), nadívané holoubě (M), husí stehna (M), polívka (M), nudle (M), hovězí maso (M), sardelová omáčka (M), palačinky (M), pilafy (M), máslo (M), smetana (M), dýně (M), vepřová pečeně (M), zelí z dýně (M), kremrole (M), linecké řezy (M)

PITÍ: voda (P), koňalka (M), víno (M), pivo (M), sodovka (M), mléko (M), koňak (O)

KOUŘENÍ: fajfka (K), cigarety (M)

2. kapitola

JÍDLO: ementálský sýr (M), uherský salám (M), játrová paštika (M), houska (M), krkovička (M), jitrnice (M), debrecínské párky (M), makaróny (M), citróny (M), zelenina (M), polenta (M), (v)olej (M), knedlíčky ze syrových brambor (M), vejce, špek (M), kyselé zelí (M), komisařek (J), rýže (J), pastilky (J), nudle (M), paprika guláš (M), chleba (M), kokosový vořechy (M), pokroutky (J), prasátko (M), polévka (M), vepřová hlava (M), masová polévka bez masa (M), jiška (M), čajové máslo (M), máslo (M), sádlo (M), hovězí játra (M), hrách (M), biftek (J), sardinky (O), slepice (J), slepičí polévka (M), koňský salám (M), sušené oslí maso (M), cibule (O), mandle (M), sůl (M), pepř (M), celer (M), mrkev (M), slepičí stehno (J), olejovky (J), šunka (M), hrušky (M), brambory (M)

PITÍ: citrónová šťáva (M), voda (O), rum (M), káva (P), mléčná konzerva (J), víno (P), červené víno (M), koňak (O), Gumpoldskirchen (P), borovička (P), mešní víno (M)

KOUŘENÍ: cigareta (M), memfisky (M)

3. kapitola

JÍDLO: ságo (M), guláš (O), brambory (O), husy (M), blbouni (M), grenadírmars (M), vepřové maso (M), zajíc na smetaně (M), houskový knedlík (M), bonbóny (J), trubičky z oplatek (J), pokroutky (J), černý chleba (J), salám koňského původu (J), povidla (M), nudle (M), máslo (M), žebro (M), polévka (M), husy (M), buřty (M), pučálka (M), hrách (M), drůbež (M), vepřová (M), mouka (M), mrkev (M), karfiol (M), vepřový mozeček (J), ledvinky (J), játra (J), mozeček (J), ovárek (J), maso (J), vepřová na kmíně (M), vařená kýta (J), chleba (J), vomáčka (J), jitrnice (M), malago (M), čokoláda (M), cukrové polevy (M), linecké dorty (M), ovoce (M), kroupy (M)

PITÍ: kořalka (O), víno (M), kafe (M), káva (M), koňak (O), rum (O), jeřabinka (P), likéry (P), Cognac (P), voda (O), minerální voda (M), černá káva (J), pivo (M)

KOUŘENÍ: –

4. kapitola

JÍDLO: komisárek (M), švestky (M), hříbky (M), uzené maso (M), špek (O), suchary (M), oříšek (M), rozhuda (M), maso (O), kyselina citrónová (M), telecí (J), oukrop (M), husa (M), guláš (M), supa (M), knedlíky (M), vepřová (M), zelí (M), lišky (M), švestkový knedlíky (M), bramborové těsto (M), tvaroh (M), mák (M), syreček (M), marjánka (M), jitrnice (M), koprová omáčka (M), kostičky (M), kůřičky (M), třešně (M), těsto (O), chleba (M), vokurky (J), husy (M), slepice (M), med (M), chleba (M), kmín (J), kůžička podsvinčete (M), brambory (O), hovězí polévka (J), biftek (M), guláš (M), šafrán (M), zázvor (M), houby (M), taliány (M), pečené kaštany (M), polévka (J), ocet (M), ouhoři (M), volejový rybičky (M), vobložený chlebičky (M)

PITÍ: jeřabinka (O), víno (M), likéry (M), voda (O), pivo (M), rum (M), vermut (M), sodovky (M), limonády (M), mléko (M), vína bez alkoholu (M), šery (M), ovocná vína (M), angreštové víno (M), rybízové víno (M), kořalka (M), kafe (M), černá káva (P)

KOUŘENÍ: dýmka (K), cigareta (M), doutník (M)

4. DÍL

1. kapitola

JÍDLO: kukuřičný chleba (J), ovoce (M), slupky od brambor (M), mák (M), cukr (M), chléb (M), guláš (M), vídeňský řízek (M),

PITÍ: kontušovka (O), cikorka (P), pivo (M), vody (M), víno (O), kafe (M), slivovice (M), jeřabinka (O), likéry (P)

KOUŘENÍ: cigareta (K), tabák (M), dýmka (K), fajfka (K)

2. kapitola

JÍDLO: syrečky (M), tabák (žvejkal) (M)

PITÍ: gumpoldskirchen (P), kafe (M), rum (M), voda (M), víno (P), likéry (P)

KOUŘENÍ: cigareta (M), britanik (M), memfisky (K)

3. kapitola

JÍDLO: polívky (M), omáčky (M), příkrmy (M), hovězí polévka (M), melouny (M), prasečí hody (J), uzenky (J), jitrnicový prejt (J), pepř (J), mastnota (J), játra (J), jitrnice (O), jelita (O), ovar (O), střeva na jitrnice (J), cibule (M), maso (J), guláš (M), jitrnicová polévka (J), morek (J), jelítka (J), rypák (M), srdce (M), játra (M), ledvina (M), slezina (M), bok (M), jazyk (M), jelitový prejt (M), sulc (M), chleba (J), omáčka (J), vepřová pečeně (J), sádlo (J), vepřová kýta (J), zelí (M), bikoš (M), vepřové maso (M), marjánka (M), heřmánek (M), myrta (J), buřt (M), mandle (M), bábovky (M), indické koření (M), ledové polívky (M), guláš (M), roštěnka (M), bramborová kaše (M), kaldoun (M), rejže (M), prošpikované zajíc (M), fašírovaná pečeně (M)

PITÍ: víno (M), likéry (M), pivo (M), cigorka (M), samožitná kořalka (P), francouzský koňak (P), kořalka (P), voda (P)

KOUŘENÍ: cigarety (M), dýmky (K)

Malé shrnutí.

JÍDLO

Co se týče kvantity, ta kulminuje ve druhém a třetím dílu a ve třetí kapitole čtvrtého dílu. V prvním díle dokonce ve dvou kapitolách není žádná položka.

Přímou úměrnost, čím více položek, tím méně těch, které jsou požívány, narušuje právě třetí kapitola čtvrtého dílu, kde je požíváno velké množství položek.

Nejčastější položkou je chléb a komisárek.

PIITÍ

Co se týče kvantity pití, tak pro ni platí to samé jako pro kvantitu jídla a i ona přímá úměrnost by měla podobnou křivku.

Nejčastějšími položkami jsou voda, pivo, víno, káva, rum.

KOUŘENÍ

Tato část má jednoznačně nejméně položek a jedná se vlastně o uzavřený množinu. Tak se dá spíše mluvit o tom kde jaká položka chybí.

V pěti kapitolách (čtyřikrát v prvním díle a jednou ve třetím) se neobjevuje ani jedna položka množiny.

Rock OKO

Jak mě vždycky dokáže překvapit, když objevím druhou stránku věci! Jak pak musím se skřípáním zubů měnit názory! Jak je to vzrušující, až s lehkým sado-maso popraškem...

Rokeři jsou vlastně takoví rokokoví andělíčky. V džínách, v „džískách“, v kůži, pobiti kovem „kovají kov“, hrozičí, s kérkou a dlouhým vlasem.. a přitom jsou dětsky naivní, bezelstní, plní patosu, plní údivu, plní neznámých dutin stesku a romantiky... Posuďte sami.

V Ostravě vycházející Heavy World (Hard Melodic Magazin), rockové noviny, vydává Zdeněk „Heavy“ Holeček.

Z úvodu poprázdninového čísla:

...Já osobně budu vzpomínat na nové kamarády, které jsem poznal. Díky všem těm krásným OPEN-AIR festivalům. Kde jinde se člověk nejlépe seznámí s kamarádem či kamarádkou milující rockovou hudbu než na těchto akcích. A právě touto cestou chci Vám přátelé poděkovat za slova uznání a podporu při tvorbě našeho magazínu Heavy World... (Heavy Holeček)

Z rozhovoru s Freedom Call:

Pojďme si promluvit o vaší debutové desce Starway To Fairyland. Jak jsi již

zmínil, hudebně se pohybuje v „powermetalových“ vodách. O čem jsou texty?

Myslím, že v tomto stylu není místo pro nějaké politické nebo sociální problémy. Má za to, že právě tento styl je jako stvořený pro to, by texty písní posluchače zavedly do světa pohádek a hrdinských příběhů, které je na chvíli vyvedou z reálného života.

Z článku Benátská noc (festival Malá Skála):

Benátská noc v Malé Skále se proto stává i místem uvědomění si toho, jak je naše země krásná. Držím pořadatelům všechny palce při pořádání další Benátské noci, ať se opět sejde-me na tomto krásném kousku naší vlasti.

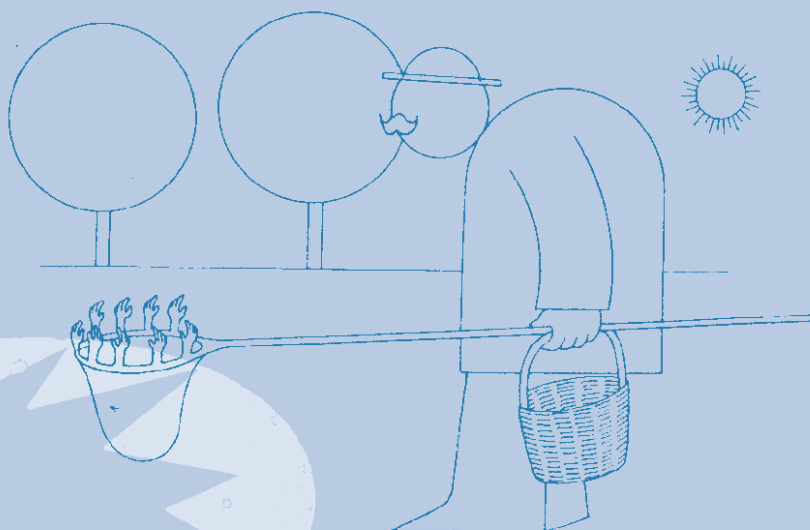
Recenze Heavy Holečka na poslední kus skupiny Skev Siskin:

Skew Siskin jsou a byli nebezpeční lidé, kteří souhlasí se vším a čímkoliv pro pár peněz nebo klid v duši. Tato skupina je sebejistá a nepoddajná, což je důvod, proč jim nestačí prchavé nakrucování a násilné předělávání jejich materiálu k mnohem lukrativnějším trendům produkčních manažerů a různých byrokratů.

Yééééh, yéééh, yééééh!

Za dikobrazy...

Václav Johanus

Ne že bych vybíral koše na odpadky, ale stane se mi občas, že čekám na metro nebo na tramvaj a nemám co číst, tak si půjčím z koše. Já se přiznám, mně to zase nevadí.

Onehdy jsem se zase dostal do takové situace a koukám, že z koše koukají jakési trny. Tedy namalované. Vytáhl jsem Dikobraz ze dne 31. října 1979. Dvacet let! Kde ty jsi se tady vzal?

Prohlížím si tu cennost, listuji v ní... jedna tramvaj odjíždí, druhá, třetí. To je dokument o změnách! Jak jsem to už mohl zapomenout, že jsem vždy vyhledával v tomto produktu vydavatelství ÚV KSČ rubriku „Kýho výra“, která tak nějak po naše, souduzsky a přitom občansky, to bylo stejné,

tepala malé nedostatky společnosti budující rozvinutý socialismus a ještě k tomu reálný (protože výrobní síly se rozvíjejí rychleji než výrobní vztahy, víme?).

Tady je Bohumil Ceplecha, nešťastník s jezevčíkem, legrandy kalíšek na cisternu.

Tady je Josef Molín, kreslíř obyčejných lidiček, taky legrační.

Tady je BAPE, uměl pěkně opilce-intelektuály na večírcích MDŽ.

Tady píše Vladimír Rohlena, o předse-dovi a o plánu. To je směšné, chachacha, tuze směšné, chachacha!

Tady je Václav Johanus. Stylizovaná kresba. Vnitřní smích. V dvacátém plánu.

Tady píše Jindřich Bešta. Šéfredaktor. Dobrý, chlapi, dobrý, nastavte zrcadlo.

Tady je Evžen Seyček. Umí rádiovky postávajících dělníků.

Tady je Miroslav Slejška. Protáhlé postavy, protáhlé obličeje, protáhlý humor.

Tady je Miloš Kánský, umí malovat vojáky s dětskými obličeji...

S úsměvem jde všechno líp. Povolená desetiminutovka na smání. (...) Dosmát se. Dochichotat. Dost! A do práce...

Na další straně...

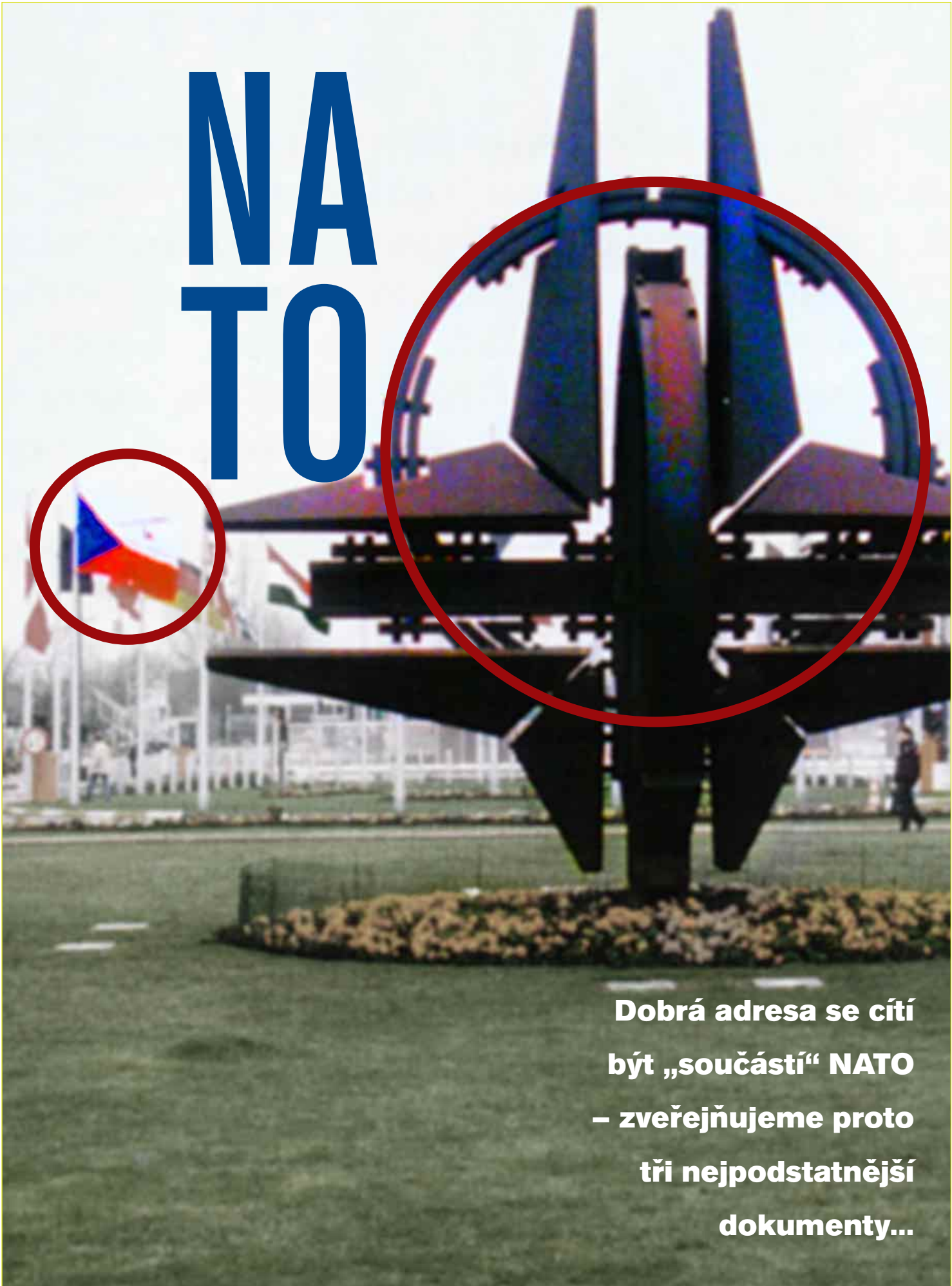
DOBRA ADRESA

V každém čísle Dobré adresy hodláme uveřejňovat dokumenty, prohlášení, zákony, manifesty apod. z různých oblastí lidského konání. Ty pak budou postupně převáděny do jednoho souboru a budou vytvářet Knihovnu dokumentů. Uvědomujeme si, že samozřejmě kdo chce, může si na odpovídajících adresách nakonec podobné texty najít, ale dobře víme, že se nikomu moc nechce... Není to snad ani služba pro čtenáře, je to spíš doplnění celkového obrazu. Každý by si měl udělat závěrečný soud sám, ale musí k tomu dostat prostor a materiál; zkušenosti, postoje, city – to už je věc individuální.

Podporujeme-li dnes něco nebo bojujeme-li proti něčemu, měli bychom mít aspoň minimální povědomí o základních textech. Názory na NATO rozdělují občany České republiky, zásah NATO v Kosovu byl nebo nebyl nutný...

Proto jsme se rozhodli jako první zveřejnit 3 základní dokumenty NATO.

NATO

**Dobrá adresa se cítí
být „součástí“ NATO
– zveřejňujeme proto
tři nejpodstatnější
dokumenty...**

Severoatlantická smlouva

Washington, D.C., 4 dubna 1949

Strany této smlouvy potvrzují svou víru v cíle zásady Charty Organizace spojených národů a svou touhu žít v míru se všemi národy a všemi vládami.

Jsou odhodlány chránit svobodu, společné dědictví a civilizaci svých národů, založenou na zásadách demokracie, svobodách jednotlivce a právním státu.

Snaží se podporovat stabilitu a blahobyt v severoatlantické oblasti.

Jsou rozhodnuty spojit své úsilí ke kolektivní obraně a k zachování míru a bezpečnosti,

Proto se dohodly na této Severoatlantické smlouvě.

Článek 1

Strany se zavazují, jak je stanoveno v Chartě Organizace spojených národů, řešit veškeré mezinárodní spory, v nichž mohou být zúčastněny, mírovou cestou takovým způsobem, aby nedošlo k ohrožení mezinárodního míru a bezpečnosti a spravedlnosti, a zdržet se ve svých mezinárodních vztazích hrozby silou nebo užití síly jakýmkoli způsobem neslučitelným s cíli Organizace spojených národů.

Článek 2

Strany budou přispívat k dalšímu rozvoji mírových a přátelských mezinárodních vztahů

posilováním svých svobodných institucí, usilováním o lepší porozumění zásadám, na nichž jsou tyto instituce založeny, a vytvářením podmínek pro stabilitu a blahobyt. Budou usilovat o vyloučení konfliktu ze své mezinárodní hospodářské politiky a budou podporovat hospodářskou spolupráci mezi kterýmkoli stranami nebo mezi všemi stranami.

Článek 3

V zájmu účinnějšího dosahování cílů této smlouvy budou strany, individuálně i společně, průběžnou účinnou svépomocí a vzájemnou pomocí udržovat a rozvíjet svou individuální a kolektivní schopnost odolat ozbrojenému útoku.

Článek 4

Strany budou společně konzultovat vždy, když podle názoru kterékoli z nich dojde k ohrožení územní celistvosti, politické nezávislosti nebo bezpečnosti kterékoli strany.

Článek 5

Strany se dohodly, že ozbrojený útok proti jedné nebo více z nich v Evropě nebo Severní Americe bude považován za útok proti všem, a proto se dohodly, že dojde-li

k takovému ozbrojenému útoku, každá z nich uplatní právo na individuální nebo kolektivní sebeobranu uznané článkem 51 Charty Organizace spojených národů a pomůže napadené straně nebo stranám tím, že sama a v součinnosti s ostatními stranami neprodleně podnikne kroky, které bude považovat za nutné, včetně užití ozbrojené síly, s cílem obnovit a udržet bezpečnost v severoatlantické oblasti.

O každém takovém ozbrojeném útoku a veškerých opatřeních přijatých v důsledku tohoto útoku bude neprodleně uvědomena Rada bezpečnosti. Tato opatření budou ukončena, když Rada bezpečnosti přijme opatření nezbytná k obnovení a zachování mezinárodního míru a bezpečnosti.

Článek 6

Pro účely článku 5 se ozbrojeným útokem na jednu nebo více stran rozumí ozbrojený útok:

- na území kterékoli strany v Evropě nebo Severní Americe, na alžírské departementy Francie², na území Turecka nebo na ostrovy spadající pod jurisdikci kterékoli ze stran v severoatlantické oblasti severně od obratníku Raka;

- na ozbrojené síly, lodě či letadla, kterékoli ze stran, jež se nacházejí na těchto územích či nad těmito územími nebo v jiné oblasti v Evropě, v níž byly k datu vstupu v platnost této smlouvy rozmístěny okupač-

ní síly kterékoli ze stran či nad touto oblastí nebo ve Středozezemním moři či nad ním nebo v severoatlantické oblasti severně od obratníku Raka či nad touto oblastí.

Článek 7

Touto smlouvou nebudou nikterak dotčena a nikterak vykládána práva a povinnosti stran, které jsou členy Organizace spojených národů, ani prvořadá odpovědnost Rady bezpečnosti za udržování mezinárodního míru a bezpečnosti.

Článek 8

Každá ze stran prohlašuje, že žádný z mezinárodních závazků v současné době platných ve vztazích mezi ní a kteroukoli jinou stranou kterýmkoli třetím státem není v rozporu s ustanoveními této smlouvy, a zavazuje se nepřijmout žádný mezinárodní závazek, který by byl s touto smlouvou v rozporu.

Článek 9

Strany tímto zřizují Radu, v níž bude každá z nich zastoupena, za účelem projednání záležitostí souvisejících s prováděním této smlouvy. Rada bude organizována tak, aby se mohla kdykoli okamžitě sejít. Rada zřídí potřebné pomocné orgány; zejména neprodleně zřídí Výbor pro obranu, který bude doporučovat opatření pro provádění článků 3 a 5.

Článek 10

Strany mohou na základě jednomyslného souhlasu pozvat kterýkoli jiný evropský stát, který je schopen podporovat zásady této smlouvy a přispívat k bezpečnosti v severoatlantické oblasti, aby přistoupil k této smlouvě. Každý pozvaný stát se může stát stranou této smlouvy uložením listiny o přístupu u vlády Spojených států amerických. Vláda Spojených států amerických uvědomí každou ze stran o uložení každé takové listiny o přístupu.

Článek 11

Tato smlouva bude ratifikována a její ustanovení budou stranami prováděna v souladu s jejich příslušnými ústavními postupy. Ratifikační listiny budou co nejdříve uloženy u vlády Spojených států amerických, která uvědomí všechny ostatní signatáře o uložení každé ratifikační listiny. Tato smlouva vstoupí v platnost ve vztazích mezi státy, které ji ratifikovaly, jakmile budou uloženy ratifikační listiny většiny signatářů, včetně ratifikačních listin Belgie, Kanady, Francie, Lucemburska, Nizozemí, Spojeného království a Spojených států, a ve vztahu k ostatním státům vstoupí v platnost dnem uložení jejich ratifikačních listin.

Článek 12

Po uplynutí deseti let platnosti smlouvy nebo kdykoli poté budou strany, pokud o to

některá z nich požádá, konzultovat za účelem změn smlouvy, přičemž přihlednou k faktorům, které v daném období budou mít vliv na mír a bezpečnost v severoatlantické oblasti, včetně rozvoje všeobecných i oblastních dohod vytvořených podle Charty Organizace spojených národů pro zachování mezinárodního míru a bezpečnosti.

Článek 13

Po uplynutí dvaceti let platnosti smlouvy může kterákoli strana přestat být stranou po uplynutí jednoho roku od podání oznámení o výpovědi vládě Spojených států amerických, která uvědomí vlády ostatních stran o uložení tohoto oznámení o výpovědi.

Článek 14

Tato smlouva, jejíž anglický a francouzský text je stejně autentický, bude uložena v archivu vlády Spojených států amerických. Tato vláda předá řádně ověřené kopie vládám ostatních signatářských států.

¹ Definice území, na něž se vztahuje článek 5, byla později změněna článkem II Protokolu k Severoatlantické smlouvě o přístupu Řecka a Turecka.

² 16. ledna 1963 vyslechla Rada NATO prohlášení zastupce Francie, který připomenul, že hlasováním o sebeurčení dne 1. července 1962 se alžírský lid vyslovil pro nezávislost Alžírsko ve spolupráci s Francií. V důsledku toho prezident Francouzské republiky dne 3. července 1962 formálně uznal nezávislost Alžírsko. Z toho vyplývá, že „alžírské departementy Francie“, jako takové nadále neexistují a zmínka o nich v Severoatlantické smlouvě tedy již nemá smysl.

Na základě tohoto prohlášení Rada konstatovala, že pokud jde o bývalé alžírské departementy Francie, pozbývají příslušná ustanovení smlouvy platnost dnem 3. července 1962.

Washingtonská deklarace

podepsaná a vydaná nejvyššími představiteli států a vlád účastnících se jednání Severoatlantické rady ve Washingtonu D.C. ve dnech 23. a 24. dubna 1999

1.

My, nejvyšší představitelé států a vlád členských států Severoatlantické aliance, na prahu nového století slavnostně vyhlašujeme náš společný závazek bránit naše občany, naše území a naši svobodu, založenou na principech demokracie, lidských práv a vládě zákona. Svět se během posledních padesáti let dramaticky změnil, ale naše společné hodnoty a bezpečnostní zájmy zůstávají stejné.

2.

Na tomto výročním summitu potvrzujeme naše odhodlání pokračovat v prosazování těchto cílů a přitom stavět na tradicích důvěry a spolupráce, které jsme během těchto více jak padesáti let vytvořili. Kolektivní obrana zůstává základním posláním NATO. Potvrzujeme náš závazek prosazovat mír, stabilitu a svobodu.

3.

Vzdáváme hold mužům a ženám, kteří sloužili naší Alianci a hájili věc svobody. Na jejich počest, a pro lepší budoucnost, budeme přispívat k vytváření silnějšího a širšího euroatlantického společenství demokratických států – společenství, ve kterém jsou dodržována lidská práva a základní svobody, kde hranice jsou stále více otevřeny lidem, myšlenkám a obchodu, kde se války staly nemyslitelnými.

4.

Znovu potvrzujeme naši věrnost poslání a principům Charty spojených národů, jak je to vyjádřeno v Severoatlantické smlouvě, a opětovně vyhlašujeme naše odhodlání žít v míru se všemi národy a řešit všechny mezinárodní spory mírovými prostředky.

5.

Naše reakce na výzvy budoucnosti musí být stejně účinné, jako byly v minulosti. Vytyčujeme kurs pro NATO, které vstupuje do 21. století: Aliance zavázaná ke kolektivní obraně, schopná vypořádat se se současnými i budoucími riziky naší bezpečnosti, posílená vstupem nových členů a otevřená dalším, vzájemně se posilujícím způsobem spolupracujícím s ostatními institucemi, partnery a státy zapojenými do Středomořského dialogu, s cílem posílit euroatlantickou bezpečnost a stabilitu.

6.

NATO ztělesňuje životní partnerství mezi Evropou a Severní Amerikou. Víáme další podněty k posílení evropských obranných schopností, jež umožní evropským spojencům působit společně efektivněji a posilovat tak transatlantické partnerství.

7.

Zůstáváme odhodláni stát pevně proti těm, kdo porušují lidské práva, vedou války a dobývají území. Budeme udržovat jak politickou solidaritu, tak ozbrojené síly nezbytné k ochraně našich národů a schopné vyrovnat se s bezpečnostními výzvami příš-

tího století. Zavazujeme se zlepšovat naše obranné schopnosti, abychom byli schopni plnit v celém rozsahu mise Aliance v 21. století. Budeme nadále budovat důvěru a bezpečnost prostřednictvím kontroly zbrojení, odzbrojení a opatření bránícími šíření. Opět zdůrazňujeme naše odsouzení terorismu a naše odhodlání chránit se před tímto nebezpečím.

8.

Aliance zůstává otevřena všem evropským demokraciím, bez ohledu na jejich zeměpisnou polohu, ochotným a schopným převzít závazky členství, jejichž vstup bude znamenat posílení bezpečnosti a stability v Evropě. NATO je důležitým pilířem širšího společenství sdílejícího společné hodnoty a společnou zodpovědnost. Aliance a partneři, včetně Ruska a Ukrajiny, společně rozvíjejí spolupráci a odstraňují dělicí čáry vytvářené studenou válkou a napomáhají tak budování jednotné a svobodné Evropy, ve které jsou bezpečnost a prosperita společné a nedělitelné.

9.

Padesát let od založení NATO zůstávají osudy Evropy a Severní Ameriky neoddtělnými. Budeme-li spolupracovat, zabezpečíme naši svobodu a bezpečnost a posílíme stabilitu účinněji, než by se kterémukoli z nás podařilo samostatně. Za základní cíl Aliance, jak dnes, tak v nadcházejícím století, vyhlašujeme zachování míru, bezpečnosti a svobody pro všechny národy Evropy a Severní Ameriky.

Strategická koncepce Aliance

schválená nejvyššími představiteli států a vlád účastnících se jednání Severoatlantické rady ve Washingtonu D. C. ve dnech 23. a 24. dubna 1999

Úvod

1.

Na svém zasedání ve Washingtonu v dubnu 1999 nejvyšší představitelé států a vlád schválili novou strategickou koncepci Aliance.

2.

NATO úspěšně zajistilo svobodu svých členů a zabránilo válce v Evropě po dobu 40 let trvání studené války. Kombinováním obrany s dialogem sehrálo nepostradatelnou úlohu v tom, že konfrontace mezi Východem a Západem skončila mírovým způsobem. Dramatické změny v euroatlantickém strategickém prostoru, které přinesl konec studené války, byly reflektovány ve strategické koncepci Aliance přijaté v roce 1991. Od té doby ovšem došlo k dalšímu významnému politickému a bezpečnostnímu vývoji.

3.

Nebezpečí studené války bylo nahrazeno slibnějšími, ale i náročnějšími vyhlídkami, novými příležitostmi a riziky. Rodí se nová, integrovanější Evropa a vzniká euroatlantická bezpečnostní struktura, v níž NATO hraje ústřední úlohu. Aliance byla základem úsilí o vytvoření nových modelů spolupráce a vzájemného porozumění napříč euroatlantickým

regionem a v zájmu širší stability se sama angažovala v nových významných aktivitách. Hloubku své angažovanosti ukázala v úsilí skoncovat s obrovským lidským utrpením vyvolaným konfliktem na Balkáně. V letech od konce studené války jsme byli rovněž svědky významného rozvoje kontroly zbrojení, procesu, jemuž je Aliance naprosto oddána. Úloha Aliance v tomto pozitivním rozvoji byla podpořena celkovým přizpůsobením jejího pojetí bezpečnosti a jejích procedur a struktur. V posledních deseti letech se ale objevila nová komplexní rizika ohrožující euroatlantický mír a stabilitu, zahrnující útlak, etnické konflikty, hospodářské problémy, kolaps politického řádu a šíření zbraní hromadného ničení.

4.

Aliance hraje nepostradatelnou úlohu při konsolidaci a uchování pozitivních změn nedávné minulosti a při řešení současných i budoucích bezpečnostních výzev. Její úkoly jsou proto náročné. Musí zajistit společné bezpečnostní zájmy v prostředí dalších, často nepředvídatelných změn. Musí zachovat kolektivní obranu a posílit transatlantickou vazbu a zajistit rovnováhu, jež evropským spojencům umožní převzít větší odpovědnost. Musí prohloubit vztahy se svými partnery a připravit se na rozšíření o nové členy. Především si ale musí uchovat politickou vůli a vojenské prostředky, jež vyžaduje celá škála jejích misí.

5.

Touto novou strategickou koncepcí se bude Aliance řídit při plnění těchto úkolů. Koncepce vyjadřuje trvalé poslání a podstatu

NATO a jeho základní bezpečnostní úkoly, identifikuje hlavní rysy nového bezpečnostního prostředí, specifikuje prvky širokého přístupu Aliance k bezpečnosti a je směrnicí pro další adaptaci jejích vojenských sil.

Část I

Poslání a úkoly Aliance

6.

Základním a trvalým posláním NATO, stanoveným v Severoatlantické smlouvě, je chránit svobodu a bezpečnost všech svých členů politickými a vojenskými prostředky. Aliance, která je založena na společných hodnotách demokracie, lidských práv a právního státu, od svého vzniku usilovala o vybudování spravedlivého a trvalého mírového uspořádání v Evropě. Bude v tom pokračovat. Dosažení tohoto cíle může být ohroženo krizemi a konflikty ovlivňujícími bezpečnost euroatlantického prostoru. Aliance proto nejen zajišťuje obranu svých členů, ale přispívá k míru a stabilitě v této oblasti.

7.

Aliance ztělesňuje transatlantickou vazbu, již je bezpečnost Severní Ameriky trvale spojena s bezpečností Evropy. Je praktickým vyjádřením účinného kolektivního úsilí jejích členů při podpoře společných zájmů.

8.

Zásadním řídicím principem činnosti Aliance je princip společného závazku

a vzájemné spolupráce mezi svrchovanými státy, podporující nedělitelnost bezpečnosti všech jejích členů. Solidarita a soudržnost v rámci Aliance vyjadřovaná každodenní spoluprací v politické i vojenské oblasti zajišťuje, že žádná z členských zemí není nucena spoléhat na své vlastní osamocené národní prostředky při vyřešení svých základních bezpečnostních problémů. Aniž by zbavovala členské státy jejich práva a povinnosti naplnit svoji svrchovanou odpovědnost v oblasti obrany, Aliance jim, prostřednictvím společného úsilí, umožňuje realizovat své základní národní bezpečnostní cíle.

9.

Výsledný pocit rovnocenné bezpečnosti členských zemí Aliance, bez ohledu na rozdílné podmínky nebo na jejich národní vojenský potenciál, přispívá ke stabilitě v euroatlantickém prostoru. Aliance se nesnaží dosahovat tohoto prospěchu jen pro své členy, ale usiluje o vytváření podmínek přispívajících k prohlubování partnerství, spolupráce a dialogu s ostatními, kteří sdílejí její široké politické cíle.

10.

S cílem dosáhnout svého základního poslání, jako Aliance národů vázaných Severoatlantickou smlouvou a Chartou OSN, plní Aliance následující základní bezpečnostní úkoly:

Bezpečnost

Tvořit jeden z nenahraditelných základů stabilního euroatlantického bezpečnostního

prostředí, založeného na rozvoji demokratických institucí a závazku mírového řešení konfliktů, ve kterém žádná země nebude schopna zastrašovat nebo vnucovat svou vůli kterékoli jiné zemi hrozbou nebo použitím síly.

Konzultace

Sloužit, v souladu s článkem 4 Severoatlantické smlouvy, jako základní transatlantické fórum pro konzultace spojenců o jakýchkoli problémech dotýkajících se jejich životních zájmů, včetně možného vývoje představujícího ohrožení bezpečnosti členských států, a pro odpovídající koordinaci jejich úsilí v oblastech společného zájmu.

Odstrašování a obrana

Odstrašit a ubránit se proti jakékoli hrozbě agrese vůči kterémukoli členskému státu NATO v souladu s článkem 5 a 6 Severoatlantické smlouvy.

A za účelem posílení bezpečnosti a stability euroatlantické oblasti:

Krizové řízení

Být připravena, případ od případu a na základě konsenzu, v souladu s článkem 7 Severoatlantické smlouvy, přispívat k účinné prevenci konfliktů a angažovat se aktivně v krizovém řízení, včetně operací reagujících na krizi.

Partnerství

Podporovat široké partnerství, spolupráci a dialog s ostatními zeměmi euroatlantické oblasti, s cílem zvýšení transparent-

nosti, vzájemné důvěry a schopnosti podílet se na společných akcích s Aliancí.

11.

Při naplňování svého poslání a hlavních bezpečnostních úkolů, bude Aliance i nadále respektovat legitimní bezpečnostní zájmy druhých a bude usilovat o mírové řešení sporů, jak je zakotveno v Chartě OSN. Aliance bude prosazovat mírové a přátelské mezinárodní vztahy a bude podporovat demokratické instituce. Aliance se nepovažuje za nepřítel žádné země.

Část II

Strategické perspektivy

‘Vyvíjející se

strategické prostředí

12.

Aliance působí v prostředí nepřetržitých změn. Vývoj v posledních letech byl obecně pozitivní, avšak zůstávají nejistoty a rizika, která mohou přerůst v akutní krizi. V rámci tohoto vyvíjejícího se kontextu NATO se hraje od konce studené války zásadní roli v posilování euroatlantické bezpečnosti. Jeho rostoucí politická úloha, rozšířené politické a vojenské partnerství, spolupráce a dialog s dalšími zeměmi, včetně Ruska, Ukrajiny a zemí Středomořského dialogu; pokračuje.

čující otevřenost pro přistoupení nových členů; jeho spolupráce s dalšími mezinárodními organizacemi; příkladem Balkánu doložená připravenost působit k prevenci konfliktů a krizovému řízení, včetně operací na podporu míru – to všechno odráží jeho odhodlání formovat bezpečnostní prostředí a posílit mír a stabilitu euroatlantického regionu.

13.

NATO se současně úspěšně přizpůsobilo, aby zvýšilo svoji schopnost přispět k euroatlantickému míru a stabilitě. Vnitřní reforma zahrnuje nové velitelské struktury, včetně koncepce Kombinovaných společných sil zvláštního určení (CJTF), vytvoření mechanismů umožňujících rychlé rozmístění sil pro celý rozsah misí Aliance a vytváření Evropské bezpečnostní a obranné identity (ESDI) uvnitř Aliance.

14.

Organizace spojených národů (OSN), Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), Evropská unie (EU) a Západoevropská unie (ZEU) výrazně přispěly k euroatlantické bezpečnosti a stabilitě. Vzájemně se posilující organizace se staly ústředním a charakteristickým rysem bezpečnostního prostředí.

15.

Rada bezpečnosti OSN má primární odpovědnost za udržování mezinárodního míru a bezpečnosti a jako taková sehraává rozhodující roli ve prospěch bezpečnosti a stability v euroatlantickém prostoru.

16.

OBSE, jako regionální uspořádání, je nejširší bezpečnostní organizací v Evropě, která zahrnuje také Kanadu a Spojené státy a sehraává zásadní roli při udržování míru a stability, posilování kooperativní bezpečnosti a posilování demokracie a lidských práv v Evropě. OBSE je zvláště aktivní na poli preventivní diplomacie, prevence konfliktů, krizového řízení a postkonfliktní obnovy. NATO a OBSE rozvinuly těsnou praktickou spolupráci, zejména v souvislosti s mezinárodními úsilím, jejímž cílem je přinést mír do bývalé Jugoslávie.

17.

Evropská unie přijala důležitá rozhodnutí a dala další impuls úsilí posílit svoji bezpečnostní a obrannou dimenzi. Tento proces bude mít důsledky pro celou Alianci a všichni evropské spojenci by měli být zahrnuti do tohoto procesu, jenž vychází z mechanismů vypracovaných NATO a ZEU. Budování Společné zahraniční a bezpečnostní politiky (CFSP) zahrnuje postupné vytváření rámce pro společnou obrannou politiku. Tato politika, jak specifikuje Amsterodamská smlouva, bude kompatibilní se společnou bezpečnostní a obrannou politikou vybudovanou v rámci Severoatlantické smlouvy. Důležitý krok v tomto kontextu představuje začlenění Petersbergských úkolů ZEU do smlouvy o Evropské unii a rozvoj těsnějších institucionálních vztahů se ZEU.

18.

Jak bylo stanoveno v deklaraci summitu z roku 1994 a znovu potvrzeno v Berlíně

v roce 1996, Aliance plně podporuje budování Evropské bezpečnostní a obranné identity uvnitř Aliance poskytnutím svých zdrojů a kapacit k dispozici pro operace vedené ZEU. S tímto cílem Aliance a ZEU rozvinuly těsné vztahy a zavedly klíčové prvky Evropské bezpečnostní a obranné identity, jak bylo stanoveno v Berlíně. S cílem posílit mír a stabilitu v Evropě v širším rámci, evropské spojenci posilují svou akceschopnost, včetně zvyšování svých vojenských schopností. Zvýšení odpovědnosti a potenciálu evropských spojenců z hlediska bezpečnosti a obrany posiluje bezpečnostní prostředí Aliance.

19.

Stabilita, transparentnost, předvídatelnost, nižší úroveň počtů výzbroje a verifikace, které mohou být výsledkem dohod o kontrole zbraní a o jejich nešíření, podporují politické a vojenské úsilí NATO o dosažení jeho strategických cílů. Spojenci sehraáli důležitou roli při dosažení významných úspěchů na tomto poli. Patří sem posílení stability v důsledku Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě (CFE), významná redukce jaderných zbraní na základě smluv START, podepsání Smlouvy o úplném zákazu jaderných zkoušek, neomezeném a bezpodmínečném prodloužení Smlouvy o nešíření jaderných zbraní (NPT) a přistoupení Běloruska, Kazachstánu a Ukrajiny jako nejaderných států k této smlouvě a vstup v platnost Úmluvy o chemických zbraních. Ottawská konvence zakazující protipěchotní miny a podobné dohody významně přispívají ke zmírňování lidského utrpení. Existují vítané výhlídky dalšího pokroku v kontrole zbrojení

konvenčními zbraněmi a s ohledem na jaderné, chemické a biologické (NBC) zbraně.

Bezpečnostní výzvy a rizika

20.

Nehledě na pozitivní vývoj strategického prostředí a skutečnost, že rozsáhlá konvenční agrese proti Alianci je vysoce nepravděpodobná, existuje možnost, že taková hrozba se objeví v dlouhodobější perspektivě. Bezpečnost Aliance zůstává vystavena široké škále vojenských a nevojenských rizik, jež mohou působit v mnoha směrech a často jsou těžko předvídatelná. Tato rizika zahrnují nejistotu a nestabilitu uvnitř a kolem euroatlantické oblasti a možnost regionálních krizí na periferii Aliance, které by se mohly rychle vyvinout. Některé země uvnitř a kolem euroatlantické oblasti čelí vážným hospodářským, sociálním a politickým problémům. Etnická a náboženská rivalita, územní spory, nedostatečné nebo neúspěšné úsilí o reformy, porušování lidských práv a rozpad států mohou vést k lokální nebo dokonce k regionální nestabilitě. Výsledné napětí může vést ke krizím ovlivňujícím euroatlantickou stabilitu, k lidskému utrpení a ozbrojeným konfliktům. Tyto konflikty mohou ovlivnit bezpečnost Aliance rozšířením do sousedních zemí, včetně států NATO, nebo jinými způsoby, a mohou rovněž ovlivnit bezpečnost dalších států.

21.

Existence silných jaderných sil mimo Alianci představuje rovněž důležitý faktor,

s nímž Aliance musí počítat, pokud bezpečnost a stabilita v euroatlantickém regionu mají být zachovány.

22.

Šíření jaderných, biologických a chemických zbraní (NBC) a jejich nosičů zůstává předmětem vážného znepokojení. Přes dosažený pokrok při posilování mezinárodních kontrolních režimů, hlavní nebezpečí týkající se šíření přetrvávají. Aliance počítá s možností, že k šíření může docházet navzdory úsilí mu zabránit a může představovat přímou vojenskou hrozbu obyvatelům Aliance, jejímu území a silám. Některé státy, včetně těch na hranicích NATO a v dalších regionech, prodávají, získávají nebo se pokoušejí získat jaderné, biologické a chemické (NBC) zbraně a jejich nosiče. Materiály a technologie, které by mohly být využity k výrobě těchto zbraní hromadného ničení a jejich nosičů, se stávají více dostupnými, zatímco odhalování a prevence ilegálního obchodu s těmito materiály a know-how jsou nadále obtížné. Nestátní aktéři prokázali potenciál k výrobě a použití některé z těchto zbraní.

23.

Globální šíření technologie, jež může být využita k výrobě zbraní, může vyústit ve vyšší dostupnost sofistikovaných vojenských schopností umožňujících protivníkům získat vysoce výkonné útočné a obranné protiletectvé, pozemní a námořní systémy, střely s plochou dráhou letu a další moderní zbraně. Kromě toho státní a nestátní protivníci se mohou pokusit zneužít vzrůstající závislosti Aliance na informačních

systémech prostřednictvím informačních operací určených k narušení těchto systémů. Mohou se pokusit využít strategie tohoto druhu k překonání převahy NATO v tradiční výzbroji.

24.

Jakýkoli útok na území spojenců z jakéhokoli směru bude pokryt články 5 a 6 Severoatlantické smlouvy. Bezpečnost Aliance však musí také vzít v potaz globální kontext. Bezpečnostní zájmy Aliance mohou být ovlivněny dalšími riziky rozličné povahy, včetně teroristických činů, sabotáží a organizovaného zločinu a přerušením toku životně důležitých zdrojů. Nekontrolovaný pohyb velkého počtu osob, především v důsledku ozbrojených konfliktů, může také vytvářet problémy pro bezpečnost a stabilitu Aliance. V rámci Aliance existují příslušné mechanismy pro konzultace mezi spojenci podle článku 4 Severoatlantické smlouvy, které zahrnují, v případě potřeby, koordinaci jejich úsilí, včetně jejich reakce na rizika tohoto druhu.

Část III

Přístup k bezpečnosti

ve 21. století

25.

Aliance se hlásí k širokému pojetí bezpečnosti, které vedle nepostradatelného obranného rozměru uznává důležitost poli-

tických, ekonomických, sociálních a ekologických faktorů. Tento široký přístup tvoří základ pro to, aby Aliance účinně plnila své základní bezpečnostní úkoly a pro její rostoucí snahu rozvinout účinnou spolupráci s ostatními evropskými a euroatlantickými organizacemi, jakož i s Organizací spojených národů. Naším společným cílem je vybudovat evropskou bezpečnostní strukturu, v níž by se příspěvek Aliance k bezpečnosti a ke stabilitě v euroatlantické oblasti a příspěvek těchto dalších mezinárodních organizací vzájemně doplňovaly a posilovaly, a to jak při prohlubování vztahů mezi euroatlantickými zeměmi, tak při zvládání krizí. NATO zůstává základním fórem pro konzultace mezi spojenci a fórem pro hledání politické shody týkající se bezpečnostních a obranných závazků jeho členů, které vyplývají ze Severoatlantické smlouvy.

26.

Aliance se snaží udržet mír a posílit euroatlantickou bezpečnost a stabilitu: zachováním transatlantického spojení; udržováním účinných vojenských schopností dostatečných pro odstrašení a obranu a pro plnění plné šíře misí; rozvojem Evropské bezpečnostní a obranné identity v rámci Aliance; celkovou schopností krizového řízení; svou pokračující otevřeností k přijímání nových členů; pokračující snahou o partnerství, spolupráci a dialog s dalšími státy jakožto součástí jejího kooperativního přístupu k euroatlantické bezpečnosti, včetně oblasti kontroly zbrojení a odzbrojení.

Transatlantická vazba

27.

NATO má zájem na pevném a dynamickém partnerství mezi Evropou a Severní Amerikou při podpoře hodnot a zájmů, jež sdílejí. Bezpečnost Evropy a Severní Ameriky je nedělitelná. Proto zájem Aliance na nepostradatelném transatlantickém spojení a na kolektivní obraně jejích členů je základem její věrohodnosti a bezpečnosti a stability euroatlantické oblasti.

Udržování vojenského potenciálu Aliance

28.

Udržování odpovídajícího vojenského potenciálu a zřetelná připravenost ke kolektivní akci při společné obraně zůstávají základem bezpečnostních cílů Aliance. Taková schopnost zůstává společně s politikou solidaritou jádrem schopnosti Aliance zabránit jakýmkoli pokusům o omezování nebo zastrasování a zaručit, aby vojenská agrese namířená proti Alianci nikdy nemohla být vnímána jako možnost s jakoukoli vyhlídkou na úspěch.

29.

Vojenské schopnosti účinné v celé škále předvídatelných okolností jsou rovněž základem schopnosti Aliance přispívat k předcházení konfliktům a ke krizovému řízení prostřednictvím operací mimo článek 5, re-

agujících na krizi. Tyto mise mohou být velmi náročné a mohou vyžadovat stejné politické a vojenské kvality, jako jsou soudržnost, mnohonárodní výcvik a rozsáhlé předchozí plánování, které jsou zásadní v situacích, jež předvídá článek 5. Proto, i když mohou vyvolávat zvláštní nároky, budou řešeny prostřednictvím společného komplexu struktur a postupů Aliance.

Evropská bezpečnostní a obranná identita

30.

Aliance, která je základem kolektivní obrany svých členů a jejímž prostřednictvím budou sledovány společné bezpečnostní cíle, kdekoli to bude možné, zůstává oddána rovnovážnému a dynamickému transatlantickému partnerství. Evropští spojenci učinili rozhodnutí, která jim umožňují převzít větší odpovědnost v oblasti bezpečnosti a obrany v zájmu upevnění míru a stability v euroatlantické oblasti a tím i bezpečnosti všech spojenců. Na základě rozhodnutí, přijatých Aliancí v Berlíně v roce 1996 a následně, bude Evropská bezpečnostní a obranná identita nadále rozvíjena v rámci NATO. Tento proces bude vyžadovat úzkou spolupráci mezi NATO a ZEU a, bude-li to potřebné, Evropskou unií. To umožní všem evropským spojencům komplexněji a účinněji přispívat k misím a aktivitám Aliance, jako výraz naší sdílené zodpovědnosti; posílí to transatlantické partnerství; napomůže

to evropským spojencům jednat v případě potřeby samostatně díky připravenosti Aliance poskytnout, případ od případu a na základě konsenzu, své prostředky a schopnosti pro operace, na nichž se Aliance nepodílí vojensky a které jsou pod politickou kontrolou a strategickým vedením ZEU nebo někoho jiného dohodnutého, berouc v úvahu plnou účast všech evropských spojenců, jestliže se tak rozhodli.

Předcházení konfliktům a krizové řízení

31.

Při prosazování politiky zachování míru, předcházení válek a zvyšování bezpečnosti a stability, jak je stanoveno v základních bezpečnostních úkolech, bude NATO usilovat, ve spolupráci s dalšími organizacemi, o předcházení konfliktům, a pokud krize již nastala, bude přispívat k jejímu účinnému řízení, a to v souladu s mezinárodním právem, včetně možnosti realizace operací reagujících na krizi mimo článek 5. Připravenost Aliance provádět takovéto operace podporuje širší cíl, jímž je posilování a rozšiřování stability, a často zahrnuje účast partnerů NATO. NATO připomíná svou nabídku, učiněnou v roce 1994 v Bruselu, podpořit případ od případu na základě vlastních postupů operace na podporu míru i jiné operace pod záštitou Rady bezpečnosti OSN nebo v rámci odpovědnosti OBSE, včetně možnosti poskytnout zdroje a odborné

znalosti Aliance. V této souvislosti NATO připomíná svá následná rozhodnutí týkající se operací reagujících na krizi na Balkáně. S ohledem na nezbytnost solidarity a soudržnosti Aliance zůstane účast na jakékoli takové operaci nebo misi předmětem rozhodování členských států v souladu s národními ústavami.

32.

NATO plně využije partnerství, spolupráce, dialogu a svých vazeb s dalšími organizacemi k tomu, aby přispělo k předcházení krizím a, pokud již nastanou, k jejich co nejrychlejšímu řešení. Komplexní přístup ke krizovému řízení, stejně jako jakékoli použití síly Aliancí, bude od politických orgánů Aliance vyžadovat, aby zvolily a koordinovaly odpovídající reakce ze škály jak politických, tak vojenských opatření a aby vykonávaly účinnou politickou kontrolu na všech stupních.

Partnerství, spolupráce a dialog

33.

Aliance je prostřednictvím aktivního prosazování partnerství, spolupráce a dialogu pozitivní silou při posilování bezpečnosti a stability v celé euroatlantické oblasti. Přesahem a otevřeností chce Aliance uchovat mír, podporovat a prosazovat demokracii, přispívat k prosperitě a rozvoji a pěstovat skutečné partnerství mezi všemi demokra-

tickými euroatlantickými zeměmi. Zaměřuje se na posilování bezpečnosti všech, nikoho nevylučuje a pomáhá překonávat rozdíly a spory, které by mohly vést k nestabilitě a konfliktu.

34.

Euroatlantická rada partnerství (EAPC) zůstane základním rámcem pro veškeré aspekty spolupráce NATO s partnery. Nabízí rozšířený politický rozměr pro konzultace i spolupráci. Konzultace v rámci Euroatlantické rady partnerství vytvářejí větší transparentnost a důvěru mezi jejími členy v bezpečnostních otázkách a přispívají k předcházení konfliktům a krizovému řízení a k rozvoji praktické spolupráce, včetně civilního nouzového plánování a záležitostí vědy a životního prostředí.

35.

Partnerství pro mír je hlavním mechanismem pro vytváření praktických bezpečnostních vztahů mezi Aliancí a jejími partnery a pro zvýšení interoperability mezi partnery a NATO. Prostřednictvím podrobných programů, které odrážejí individuální možnosti a zájmy partnerů, směřují Aliance a partneři k transparentnosti národního obranného plánování a rozpočtu, demokratické kontrole branných sil, připravenosti pro řešení civilních katastrof a dalších naléhavých případů a k rozvoji schopnosti pracovat společně, včetně operací Partnerství pro mír pod vedením NATO. Aliance hodlá posílit úlohu, kterou partneři hrají při rozhodování a plánování v programu Partnerství pro mír, a učinit ho operativnějším. NATO se zavázalo konzul-

tovat s každým aktivním účastníkem Partnerství pro mír, pokud tento partner bude cítit, že je přímo ohrožena jeho územní celistvost, politická nezávislost nebo bezpečnost.

36.

Rusko hraje jedinečnou roli v euroatlantické bezpečnosti. V rámci Ustavujícího aktu o vzájemných vztazích, spolupráci a bezpečnosti mezi NATO a Ruskem se NATO a Rusko vzájemně zavázaly rozvíjet své vztahy na základě společných zájmů, reciprocitě a transparentnosti s cílem dosáhnout trvalého a všezahrnujícího míru v euroatlantickém prostoru, který bude založen na principech demokracie a kooperativní bezpečnosti. NATO a Rusko se dohodly dát konkrétní podobu svému společnému závazku budovat stabilní, mírovou a nerozdělenou Evropu. Silné, stabilní a trvalé partnerství mezi NATO a Ruskem je zásadní pro dosažení trvalé stability v euroatlantické oblasti.

37.

Ukrajina zaujímá v bezpečnostním euroatlantickém prostoru zvláštní místo a je významným a hodnotným partnerem při prosazování stability a společných demokratických hodnot. NATO hodlá dále posilovat své partnerství s Ukrajinou na základě Charty NATO–Ukrajina, včetně politických konzultací o věcech společného zájmu a široké praktické spolupráce. Aliance i nadále podporuje ukrajinskou samostatnost a nezávislost, územní celistvost, demokratický rozvoj, ekonomickou prosperitu a její status nejaderného státu jako klíčové faktory stability ve střední a východní Evropě a v Evropě jako celku.

38.

Středomoří je oblast zvláštního zájmu Aliance. Bezpečnost v Evropě je úzce svázána s bezpečností a stabilitou ve Středomoří. Proces Středomořského dialogu NATO je nedílnou součástí kooperativního přístupu NATO k bezpečnosti. Vytváří rámec pro budování důvěry, prohlubování transparentnosti a spolupráce v regionu, a posiluje a je posilován dalším mezinárodním úsilím. Aliance se zavazuje postupně rozvíjet politickou, civilní i vojenskou podobu Dialogu s cílem dosáhnout užší spolupráce a aktivního zapojení zemí, které jsou partnery v tomto Dialogu.

Rozšiřování

39.

Aliance zůstává otevřena novým členům podle článku 10 Severoatlantické smlouvy. Počítá s tím, že v nadcházejících letech pozve další státy ochotné a schopné přijmout odpovědnosti a povinnosti členství, pokud NATO dojde k závěru, že přijetí těchto států bude sloužit celkovým politickým a strategickým zájmům Aliance, posílí její efektivitu a soudržnost a posílí celkovou evropskou bezpečnost a stabilitu. Za tímto účelem NATO zřídilo program aktivit napomáhajících aspirujícím zemím v jejich přípravě na případné budoucí členství v kontextu širší spolupráce s nimi. Žádná evropská demokratická země, která bude splňovat cíle Severoatlantické smlouvy, nebude vyloučena z posuzování.

‘Kontrola zbrojení, odzbrojení a nešíření

40.

Politika Aliance v podpoře kontroly zbrojení, odzbrojení a nešíření bude i nadále hrát důležitou roli při naplňování bezpečnostních cílů Aliance. Spojenci usilují o posílení bezpečnosti a stability při co možná nejnížší úrovni sil, při zachování schopnosti Aliance zajistit kolektivní obranu a plnit celou škálu svých misí. Aliance bude dále zajišťovat – jako důležitou část širokého pojetí bezpečnosti –, aby obrana a kontrola zbrojení, odzbrojení a nešíření zůstaly v souladu. Aliance bude dále aktivně přispívat k přípravě dohod o kontrole zbrojení, odzbrojení a nešíření, stejně jako i opatření k posilování důvěry a bezpečnosti. Spojenci berou vážně svou specifickou roli v prosazování širšího, komplexnějšího a lépe verifikovatelnějšího procesu mezinárodní kontroly zbrojení a odzbrojení. Aliance zvýší své politické úsilí ke snížení hrozeb, které pramení ze šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů. Hlavním cílem Aliance a jejích členů v oblasti nešíření je předejít šíření nebo, pokud se tak již stane, dosáhnout zvratu diplomatickými prostředky. Aliance přikládá velký význam další platnosti a plnému uplatnění všemi stranami Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě, která je zásadním prvkem zajišťování stability v euroatlantickém prostoru.

Část IV

Směrnice pro ozbrojené síly Aliance

Principy strategie Aliance

41.

Aliance si udrží nezbytnou vojenskou kapacitu k vykonávání misí NATO v jejich plném rozsahu. Principy spojenecké solidarity a strategické jednoty zůstávají prvořadými pro všechny mise Aliance. Jednotky Aliance musejí zabezpečit vojenskou účinnost a svobodu jednání NATO. Bezpečnost všech spojenců je nedělitelná: útok na jednoho člena je útokem na všechny. S ohledem na kolektivní obranu na základě článku 5 Severoatlantické smlouvy, mnohonárodní vojenské síly Aliance musejí být schopné odstrašit jakoukoli potenciální agresi, v případě, že k útoku přece jen dojde, zastavit postup útočníka co nejdříve a zajistit politickou nezávislost a územní celistvost členských států. Musejí být také připraveny přispívat k prevenci konfliktů a vést operace reagující na krize, jež nejsou pokryty článkem 5. Síly Aliance mají klíčovou roli při posilování spolupráce a porozumění s partnerskými státy NATO a dalšími státy zejména při pomoci partnerským zemím připravit se k potenciální účasti na Aliancí vedených operacích Partnerství pro mír. Tak přispívají k zachování míru, k zajištění společných bezpečnostních zájmů členů Aliance a udr-

žení bezpečnosti a stability euroatlantické oblasti. Odstrašováním od použití zbraní hromadného ničení (NBC) přispívají k úsilí Aliance předejít šíření těchto zbraní a jejich nosičů.

42.

Dosažení cílů Aliance závisí zejména na spravedlivém rozdělení rolí, rizik a odpovědností, stejně jako výhod společné obrany. Pro evropskou bezpečnost, která je neoddělitelně spjatá s bezpečností Severní Ameriky, zůstává životně důležitou přítomnost amerických konvenčních a jaderných sil v Evropě. Severoameričtí spojenci přispívají Alianci vojenskými silami použitelnými pro akce Aliance, jejich širším příspěvkem k mezinárodnímu míru a bezpečnosti a tím, že na území Severní Ameriky poskytují unikátní možnosti k výcviku. K těmto aktivitám také významně přispívají evropští spojenci. S rozvojem Evropské bezpečnostní a obranné identity v rámci Aliance se bude dále zvyšovat podíl evropských členů na společné obraně, mezinárodním míru a stabilitě, včetně vytváření mnohonárodních formací.

43.

Princip kolektivního úsilí o obranu Aliance je vyjádřen v praktických opatřeních, jež Alianci umožňují těžit z podstatných výhod kolektivní obrany na poli politickém, vojenském i pokud jde o zdroje a předcházet renacionalizaci obranné politiky, bez omezování svrchovanosti členských zemí. Tyto mechanismy rovněž umožňují silám NATO realizovat operace reagující na krize mimo článek 5 a vytvářejí nezbytný předpoklad

pro jednotnou odpověď Aliance na všechny možné druhy krizí. Jsou založeny na procedurách, integrované vojenské struktury a dohodách o spolupráci. Hlavními rysy jsou společné vojenské plánování; společné financování; společné operační plánování; vytváření mnohonárodních jednotek, velitelství a struktur velení; integrovaný systém protivzdušné obrany; vyvažování rolí a odpovědnosti mezi jednotlivými spojenci; pobyt a rozmístění jednotek mimo území mateřského státu, pokud to bude nutné; opatření zahrnující plánování krizového řízení a posil; společné standardy a postupy v oblasti výzbroje, výcviku a logistiky; společné a kombinované doktríny a cvičení, pokud to bude vhodné; spolupráce na poli infrastruktury, výzbroje a logistiky. Pro posílení spolupráce a společného úsilí v otázkách euroatlantické bezpečnosti je důležité zapojení partnerských zemí NATO do těchto opatření a vytvoření pro ně podobného režimu ve vhodných oblastech.

44.

Důležitou roli při získávání a udržování nezbytných prostředků a schopností Aliance bude i nadále mnohonárodní financování, zejména prostřednictvím vojenského rozpočtu a Programu bezpečnostních investic NATO. O tom, jak budou tyto zdroje řízeny, rozhodnou potřeby Aliance tak, jak budou vznikat.

45.

Aliance podporuje další rozvoj Evropské bezpečnostní a obranné identity v rámci NATO, včetně připravenosti poskytnout své

prostředky a schopnosti pro operace pod politickou kontrolou a strategickým řízením Západoevropské unie, či jak bude jinak dohodnuto.

46.

K obraně míru a předcházení válce nebo jinému druhu násilí, bude Aliance v předvídatelné budoucnosti udržovat v Evropě odpovídající kombinaci jaderných a konvenčních sil, které budou podle potřeby modernizovány, ovšem na úrovni minimální dostatečnosti. Vzhledem k různorodosti rizik, kterým může čelit, musí si Aliance uchovat síly nezbytné k zabezpečení věrohodného odstrašování a k provedení široké škály konvenčních možností. Samotné konvenční síly Aliance však nemohou zaručit účinné odstrašování. Specifickým přínosem jaderných zbraní je, že činí riziko agrese vůči Alianci nevypočitatelným a nepřijatelným. Proto zůstávají nezbytnými pro udržení míru.

Struktura ozbrojených sil

Aliance

Úkoly ozbrojených sil

Aliance

47.

Prioritní úlohou ozbrojených sil Aliance je ochrana míru a zajištění územní celistvos-

ti, politické nezávislosti a bezpečnosti členských států. Proto musejí být jednotky Aliance schopny odstrašovat a účinně bránit, udržet nebo obnovit územní celistvost států Aliance a v případě konfliktu rychle ukončit válku tím, že přinutí útočníka, aby přehodnotil svá rozhodnutí, ukončil útok a stáhl se. Jednotky NATO si musejí zachovat schopnost kolektivní obrany i ve chvíli, kdy budou provádět účinné operace reagující na krize, které nespádají pod článek 5.

48.

Udržení bezpečnosti a stability euroatlantické oblasti má klíčový význam. Důležitým cílem Aliance a jejích jednotek je předcházet rizikům tím, že budou řešit potenciální krize v raném stadiu. V případě krizí, které by mohly ohrozit euroatlantickou stabilitu a bezpečnost členů Aliance, jednotky Aliance mohou být povolány k operacím reagujícím na tyto krize. Mohou být také povolány k účasti na udržení mezinárodního míru a bezpečnosti při operacích na podporu jiných mezinárodních organizací doplňujících a posilujících politické akce v rámci širokého pojetí bezpečnosti.

49.

Při podílu na řešení krizí za pomoci vojenských operací se jednotky Aliance setkají s různorodými aktéry, situacemi a požadavky včetně humanitárních krizí. Některé z krizových operací mimo článek 5 mohou být stejně náročné jako mise zajišťující kolektivní obranu. K tomu, aby bylo možné zajistit účinnou vojenskou účast, je nezbytné mít k dispozici dobře vycvičené a dobře vy-

zbrojené jednotky, s odpovídající úrovní pohotovosti a dostatečně silné a schopné reagovat na celou škálu krizí, stejně jako odpovídající podpůrné struktury, nástroje plánování a prostředky řízení. Aliance by měla být také připravena podpořit, na základě oddělitelných, ale nikoli oddělených sil, operace pod politickou kontrolou a strategickým vedením buď ZEU, nebo jak bude jinak dohodnuto. Potenciální účast partnerských států a dalších nečlenských států na operacích vedených NATO stejně jako možnost společných operací s Ruskem budou dalšími významnými prvky příspěvku NATO k řešení krizí ohrožujících euroatlantickou bezpečnost.

50.

Vojenské síly Aliance rovněž přispívají k podpoře stability v celé euroatlantické oblasti svou účastí v kontaktech mezi armádami a v dalších kooperačních aktivitách a cvičeních v rámci Partnerství pro mír, jakož i v aktivitách, jež mají prohloubit vztahy NATO s Ruskem, Ukrajinou a zeměmi Středomořského dialogu. Přispívají ke stabilitě a porozumění účastí v aktivitách, jež posilují důvěru, včetně těch, které zvyšují transparentnost a zlepšují komunikaci, i účastí ve verifikaci dohod o kontrole zbrojení a v humanitárním odminování. Klíčové oblasti konzultací a spolupráce mohou mimo jiné zahrnovat: výcvik a cvičení, interoperabilitu, vztahy armády a civilní sféry, rozpracování koncepcí a doktrín, obranné plánování, krizové řízení, otázky šíření, spolupráce při vyzbrojování, jakož i účast v operačním plánování a v operacích.

Směrnice pro strukturu ozbrojených sil Aliance

51.

Má-li Aliance realizovat základní bezpečnostní úkoly a principy své strategie, musejí být síly Aliance nadále přizpůsobovány tak, aby účinně odpovídaly požadavkům celé škály misí Aliance a byly schopny reagovat na budoucí výzvy. Struktura spojeneckých sil, vycházející ze síly jednotlivých národních obranných struktur, se bude řídit směrnici uvedenými v dalších odstavcích.

52.

Velikost, pohotovost, dostupnost a rozmístění vojenských sil Aliance bude odrážet jejich zodpovědnost za kolektivní obranu a vedení operací reagujících na krizi, někdy v krátké lhůtě, daleko od domácích základů, včetně operací mimo území spojenců. Charakteristiky sil Aliance budou rovněž odrážet ustanovení příslušných dohod o kontrole zbrojení. Síly Aliance musejí být schopny svou silou a kapacitou odstrašit a odrazit agresi proti kterémukoli spojenci. Musejí být interoperabilní a mít příslušné doktríny a technologie. Musejí být udržovány ve stavu patřičné pohotovosti a rozvinutosti a musejí být schopny vojenského úspěchu v široké škále složitých spojených a kombinovaných operací, jež mohou rovněž zahrnovat partnery a další nečlenské státy.

53.

To jmenovitě znamená:

a) že celková velikost spojeneckých sil

bude udržována na nejnižších úrovních odpovídajících požadavkům kolektivní obrany a jiných misí Aliance; budou rovněž udržovány v patřičné a odstupňované pohotovosti;

b) že územní rozmístění sil v době míru zaručí dostatečnou vojenskou přítomnost na území Aliance, včetně rozmístění sil mimo domácí území a vody a předsunuté rozmístění tam, kde je to nezbytné. V úvahu budou vzaty regionální a zejména geostrategické úvahy uvnitř Aliance, protože nestabilita na periferii NATO by mohly vést ke krizím nebo ke konfliktům vyžadujícím vojenskou reakci Aliance, jíž by mohly předcházet jen krátké doby varování;

c) že velitelská struktura NATO bude schopna zajistit velení a řízení v celé škále vojenských misí Aliance, včetně použití mobilních kombinovaných či spojených velitelství a velitelství Kombinovaných společných sil zvláštního určení (CFJT), aby velela a řídila mnohonárodní a multiservisní síly. Bude rovněž schopna podporovat operace pod politickou kontrolou a strategickým řízením buď Západoevropské unie, nebo jak bude jinak dohodnuto, čímž bude přispívat k rozvoji Evropské bezpečnosti a obranné identity (ESDI) v rámci NATO a vést operace pod vedením NATO reagující na krizi mimo článek 5 s partnery a s jinými zeměmi, jež se mohou zúčastnit;

d) že Aliance bude celkově, v krátkodobé i dlouhodobé perspektivě a pro celou škálu svých misí, vyžadovat základní operační schopnosti, jako schopnost účinného zásahu; schopnost rozvinutosti a mobility; odolnost sil a infrastruktury; udržitelnost, včetně logistiky a rotace sil. Pro rozvoj těch-

to schopností k jejich plnému potenciálu pro mnohonárodní operace budou důležité interoperabilita, včetně lidského faktoru, využívání příslušných vyspělých technologií, udržování informační převahy při vojenských operacích a nasazení vysoce kvalifikovaného personálu se širokým spektrem dovedností. Dostatečné kapacity v oblasti velení, řízení a spojení, stejně jako zpravodajství a průzkumu budou sloužit jako nezbytné faktory násobící síly;

e) že omezená, ale vojensky významná část pozemních, leteckých a námořních sil bude kdykoliv schopna reagovat tak rychle, jak bude nezbytné, na širokou škálu eventualit, včetně náhlého útoku na kterékoli spojení. Velký počet prvků sil bude dostupný na odpovídajících stupních pohotovosti, aby podpořily dlouhotrvající operace, ať již na území Aliance nebo mimo ně, včetně rotace rozvinutých sil. Tyto síly musejí mít jako celek dostatečnou kvalitu, početnost a připravenost přispět k odstrašování a k obraně proti omezeným útokům na Alianci;

f) že Aliance musí být schopna vytvářet větší síly, jak v reakci na jakékoliv zásadní změny bezpečnostního prostředí, tak pro omezené požadavky, posilováním, mobilizací rezerv nebo přeskupením sil, pokud to bude nezbytné. Tato schopnost musí být úměrná potenciálním hrozbám bezpečnosti Aliance, včetně potenciálního dlouhodobého vývoje. Musí brát rovněž v úvahu možnost podstatných zlepšení připravenosti a schopností vojenských sil na periferii Aliance. Schopnost včasného posílení a doplnění zásob jak v rámci Evropy, tak ze Severní Ameriky bude mít nadále zásadní význam, z čehož vyplývá

potřeba vysokého stupně rozvinutelnosti, mobility a pružnosti;

g) že odpovídající struktury a procedury sil, včetně těch, jež poskytují schopnost rychle a selektivně se utvářet, rozvíjet a soustřeďovat, jsou nezbytné pro umožnění přiměřené, pružné a včasné reakce, jež má snížit a řešit napětí. Tyto mechanismy musejí být v době míru pravidelně procvičovány;

h) že obranná struktura Aliance musí být schopna patřičně a účinně čelit rizikům spojeným se šířením zbraní hromadného ničení (NBC) a jejich nosičů, jež rovněž představují potenciální hrozbu pro obyvatelstvo, území a síly spojenců. Je zapotřebí vyvážená kombinace sil, schopností reakce a posílené obrany;

i) že síly a infrastruktura Aliance musejí být chráněny proti teroristickým útokům.

Charakteristika konvenčních ozbrojených sil

54.

Je nezbytné, aby ozbrojené síly Aliance měly důvěryhodnou schopnost, pokud jde o plnění misí Aliance. Tento požadavek má důsledky pro složení sil, úroveň sil a výzbroje; pohotovost, použitelnost a odolnost; výcvik a cvičení; možnosti rozvinutí a použití; výstavbu ozbrojených sil a schopnost jejich mobilizace. Cílem by mělo být dosažení optimální rovnováhy mezi: vysokou pohotovostí sil schopných zahájit podle potřeby

rychle a případně okamžitě kolektivní obranu a operace reagující na krizi mimo článek 5; silami na různých úrovních nižší pohotovosti k zajištění většiny úkolů nezbytných ke kolektivní obraně, k rotaci sil na podporu operací reagujících na krizi nebo pro další posílení v konkrétním regionu; dlouhodobou výstavbou schopnosti posílení pro nejhorší případ – byť velmi vzdálený – scénáře rozsáhlých operací kolektivní obrany. Podstatná část spojeneckých sil bude schopna plnit více než jeden z těchto úkolů.

55.

Síly Aliance budou strukturovány tak, aby odrážely mnohonárodní a společný charakter spojeneckých misí. Základní úkoly budou zahrnovat kontrolu, ochranu a obranu území; zajištění nerušeného využívání mořských, vzdušných a pozemních spojů; kontrolu moří a ochranu rozmístování spojeneckých námořních odstrašujících sil; vedení nezávislých a kombinovaných vzdušných operací; zajištění bezpečného vzdušného prostoru a účinné rozšířené protivzdušné obrany; průzkum, zpravodajství, pozorování a vedení elektronické války; strategickou přepravu; zajištění účinných a pružných velitelských a řídicích zařízení včetně mobilních kombinovaných a společných velitelství.

56.

Strukturu obrany Aliance vůči rizikům a možným hrozbám šíření jaderných, biologických a chemických (NBC) zbraní a jejich nosičů je třeba dále zlepšovat, včetně prací na protiraketové obraně. Vzhledem k tomu, že síly NATO mohou být vyzvány k opera-

cím mimo hranice NATO, schopnost čelit rizikům šíření se musí vyznačovat pružností, mobilitou, rychlou rozvinutelností a odolností. Doktríny, plánování, výcvik a cvičení musejí rovněž připravit Alianci k odstrašení a k obraně proti použití zbraní hromadného ničení (WMD). Cílem je postupovat tak, aby se zmenšila operační zranitelnost ozbrojených sil NATO při zachování jejich pružnosti a účinnosti, a to navzdory přítomnosti, hrozbě či použití jaderných, biologických nebo chemických (NBC) zbraní.

57.

Strategie Aliance nezahrnuje schopnost vedení chemické nebo biologické války. Spojenci podporují všeobecné přistoupení k příslušným odzbrojovacím režimům. I když bude dosaženo dalšího pokroku v oblasti zákazu chemických a biologických zbraní, obranná opatření zůstávají zásadními.

58.

Vzhledem k všeobecnému snižování počtů ozbrojených sil a omezování zdrojů zůstane pro plnění spojeneckých misí životně důležitou schopnost těsné spolupráce. Z tohoto hlediska jsou stěžejními mechanismy kolektivní obrany Aliance, v nichž, pokud jde o ty, kterých se to týká, hraje klíčovou úlohu integrovaná vojenská struktura. Různé oblasti obranného plánování NATO musejí být účinně koordinovány na všech úrovních, což zajišťuje připravenost sil a podpůrné struktury pro plnění celého spektra jejich úkolů. Výměna informací mezi spojenci ohledně plánování jejich ozbrojených sil přispívá k zajištění dostupnosti schopností nezbytných k plnění

těchto úkolů. Konzultace v případě důležitých změn v národních obranných plánech mají rovněž klíčový význam. Spolupráce při rozvíjení nových operačních koncepcí bude nezbytnou jako odpověď na vyvíjející se bezpečnostní výzvy. Podrobné praktické mechanismy, které byly vypracovány jako součást Evropské bezpečnostní a obranné identity v rámci Aliance, přispívají k úzké spolupráci mezi spojenci, aniž by docházelo k nežádoucí duplicitě prostředků a kapacit.

59.

Schopnost pružně odpovědět na případné nečekané krize a dokázat vést účinné mise Aliance staví před ni požadavek dostatečných logistických kapacit, včetně kapacit dopravních, zdravotního zabezpečení a zásob pro efektivní rozvinutí a podporu všech druhů sil. Standardizace prohloubí spolupráci a zvýší objektivitu vynaložených nákladů při zajišťování logistické podpory spojeneckých sil. Vedení a udržování operací mimo území Aliance, s omezenou či žádnou podporou hostitelské země, bude klást mimořádné požadavky na logistiku. Schopnost vytvářet větší, odpovídajícím způsobem vybavené a vycvičené síly, včas a na takové úrovni, aby byly schopny plnit celou škálu aliančních misí, bude rovněž znamenat důležitý příspěvek ke krizovému řízení a obraně. Bude zahrnovat schopnost posílit jakoukoli rizikovou oblast a nastolit mnohonárodní přítomnost tam, kde a kdy to bude nutné. Ozbrojené síly různého druhu a na různé úrovni pohotovosti budou připraveny k pružnému využití pro posilování jak ve vnitroeurospkém, tak v transatlantickém

měřítku. To bude vyžadovat kontrolu komunikačních spojů a odpovídající podpůrné a výcvikové mechanismy.

60.

Součinnost mezi silami Aliance a civilním prostředím (vládním i nevládním), v němž tyto síly působí, je rozhodující pro úspěch operací. Spolupráce mezi civilním a vojenským sektorem je vzájemně závislá: vojenské prostředky jsou stále více požadovány na pomoc civilním orgánům a současně podpora vojenských operací ze strany civilního sektoru je důležitá pro logistickou, komunikační a zdravotnickou podporu i pro veřejné záležitosti. Spolupráce mezi vojenskými jednotkami Aliance a civilními orgány bude proto nadále zásadní.

61.

Schopnost Aliance plnit celou škálu misí bude stále více záviset na mnohonárodních silách, doplňujících národní příspěvky spojenců pro NATO u těch spojenců, kterých se to týká. Tyto síly, které jsou použitelné pro celou škálu misí Aliance, demonstrují odhodlanost Aliance udržovat nadále věrohodnou kolektivní obranu, zvýšit soudržnost Aliance a posílit transatlantické partnerství a Evropskou bezpečnostní a obrannou identitu v rámci Aliance. Mnohonárodní síly, především ty, které mohou být rychle rozvinuty v zájmu kolektivní obrany nebo v operacích reagujících na krize mimo článek 5, posilují solidaritu. Mohou také zajistit rozvinutí výkonnějších formací než těch, které mohou být k dispozici v národním měřítku, čímž pomáhají zefektivnit využití omezených obran-

ných zdrojů. To může zahrnovat vysoce integrovaný a mnohonárodní přístup ke specifickým úkolům a funkcím, přístup, který podtrhuje realizaci koncepce Kombinovaných společných sil zvláštního určení (CJTF). Efektivní mnohonárodní formace i další mechanismy, zahrnující partnery, budou významné pro mírové operace. V zájmu plného využití potenciálu mnohonárodních formací je velmi důležité zvýšit interoperabilitu, mimo jiné prostřednictvím dostatečného výcviku a cvičení.

Charakteristika jaderných sil

62.

Základní účel jaderných sil spojenců je politický: zachovat mír a zabránit nátlaku a jakékoli válce. Tyto síly budou nadále plnit zásadní úlohu tím, že budou v mysli každého agresora vzbuzovat nejistotu o povaze reakce spojenců na vojenskou agresi. Tyto síly demonstrují, že žádná agrese není racionální volbou. Nejvyšší zárukou bezpečnosti spojenců jsou strategické jaderné síly Aliance, zejména síly Spojených států; nezávislé jaderné síly Velké Británie a Francie, které mají vlastní odstrašující úlohu, přispívají i k celkové odstrašující síle a k bezpečnosti spojenců.

63.

Věrohodná jaderná struktura Aliance a demonstrace solidarity a společného od-

hodlání Aliance zabránit válce nadále vyžadují širokou účast evropských spojenců v kolektivním obranném plánování v jaderné oblasti, v rozmístěných jaderných silách umístěných na jejich území a účast v mechanismech velení, řízení a konzultací. Jaderné síly v době míru umístěné v Evropě a podléhající NATO představují základní politickou a vojenskou vazbu mezi evropskými a severoamerickými členy Aliance. Aliance proto v Evropě zachovává adekvátní jaderné síly. Tyto síly musejí mít potřebné vlastnosti a náležitou pružnost a odolnost, aby mohly být věrohodným a účinným článkem strategie spojenců při předcházení válce. Budou udržovány na minimální úrovni dostačující k zachování míru a stability.

64.

Zainteresovaní spojenci berou v úvahu, že s radikálními změnami bezpečnostní situace, včetně snížené úrovně konvenčních sil v Evropě a zvýšené doby reakce, se výrazně zlepšila schopnost NATO řešit krize diplomatickými či jinými prostředky nebo, v případě nutnosti, zahájit úspěšnou konvenční obranu. Okolnosti, za nichž by mohli uvažovat o jakémkoli použití jaderných zbraní, jsou proto mimořádně vzdálené. Od roku 1991 spojenci realizovali sérii kroků, které reagují na vývoj bezpečnostního prostředí po studené válce. Zahrnují dramatickou redukci typů a počtů substrategických sil NATO, včetně vyřazení všeho jaderného dělostřelectva a jaderných střel krátkého dosahu odpalovaných ze země, dále podstatné zmírnění pohotovostních kritérií pro síly s jaderným komponentem a ukončení zpracování stálých mírových plánů pro užití jaderných zbraní pro případ krize. Jaderné síly NATO již nejsou směřovány proti žádné zemi. Nicméně, NATO si

zachová, na minimální úrovni odpovídající současnému bezpečnostnímu prostředí, příslušné substrategické síly rozmístěné v Evropě, které budou představovat základní vazbu se strategickými jadernými silami, posilující současně transatlantickou vazbu. Budou se skládat z dvouúčelových letounů a malého počtu britských bojových hlavic Trident. Substrategické jaderné zbraně však nebudou rozmístěny za normálních okolností na lodích a útočných ponorkách.

Závěr

65.

V době, kdy Severoatlantická aliance vstupuje do svého šestého desetiletí, musí být připravena dostát výzvám a možnostem nového století. Strategická koncepce potvrzuje trvalý smysl existence Aliance a vytyčuje její základní bezpečnostní úkoly. Umožňuje, aby transformované NATO přispívalo k vytváření bezpečnostního prostředí podporou bezpečnosti a stability, silou společně sdíleného úsilí o demokracii a mírové řešení sporů. Aliance se bude řídit strategickou koncepcí v bezpečnostní a obranné politice, ve svých operačních konceptech, ve struktuře svých konvenčních a jaderných sil a v mechanismech své kolektivní obrany. Strategická koncepce bude revidována ve světle vyvíjejícího se bezpečnostního prostředí. V nejistém světě zůstává zachována potřeba účinné obrany, avšak, potvrzující tento závazek, bude Aliance nadále plně využívat každé příležitosti k tomu, aby napomohla vytvářet nerozdělený kontinent prosazováním a podporováním vize jednotné a svobodné Evropy.

Co si možná příště přečtete

Cizí peří – moje peníze

Jedním z našich národních „novinářských“ zvyků, že zajímavé články ze zahraničních renomovaných (i méně renomovaných) novin či časopisů se objevují v kratší či delší době v našich masmédiích (bez označení autorství či původu, světlou výjimkou je 100 + 1 ZZ). Tento upachtěný způsob se dá tolerovat u studenta, který si potřebuje vydělat nějakou korunu, i když i to je z „výchovných“ důvodů zavrženíhodné. Zkrátit materiál a zachovat v něm to podstatné umí snad každý průměrný foxteriér, absolvent třetí třídy.

Tento problém je samozřejmě daleko složitější (mimochodem je dnes možné vydat Vrabcovu kuchařku pod svým jménem, stačí v každém receptu změnit pozici slov nebo je nahradit ekvivalentem, a už jde o Váš recept...). Ale přiznejme si, že není příliš velký rozdíl v tom, že někdo ukradne slepici a někdo článek (krást články je mnohem jednodušší a bezpečnější). Ale vadí někomu v našem Lapkistáně, kde se vykrádají i „vnitřky“ slov, takováhle „mejčka“? Vadí – nevadí?

Nashledanou příště!

Jedí Heličerstvo

Z Á K A Z N I C E

je mocností, která pohybuje vším,
je nekorunovanou královnou
veškerého hospodářství.

Žena vydává jistě 90% veškerých
našich peněz, určených k nákupu.

OBCHODNÍK

mluví k ženě v insertní části
Pestrého Týdne. V časopise
u inteligentních žen nejoblíbenějším
podáváte zákaznicím nabídky

TRVALÝM INSERTEM.